www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордера і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 1-го липня 1915. Ч. 76. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, July 1, 1915. N. 76.

ВЕЛИКА ПОБІДА СОЮЗНИХ ВІЙСК НАД ДНІСТРОМ.

Війска Лінзінґена здобули Галич, Бурштин і Рогатин. — 6.470 полонених.

Армія Бем-Ермолія дійшла коло Камінки струмилової до ріки Буга.

Макензен заняв Мости великі, Нароль і Томашів (в Росії).

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ГАЛИЧ ЗДОБУТИЙ ВІЙСКАМИ ГЕН. ЛІНЗІНГЕНА. — 6.470 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 29. червня. — По довгих завзятих битвах Галич опинив ся в руках союзних війск. Тимсамим Москалі стратили послідне становище на полудневім березі Дністра. Втрати Москалів величезні.

Головна воєнна німецька кватира доносить:

„Вчера союзні війска взяли приступом місто Галич над Дністром. Ціла армія ген. Лінзінгена переправила ся на північний бік Дністра.

„Здобуте Галича попередила пятидневна кровава битва. Москалі, окружені з трох сторін, були приневолені до безладну утечу.

„В сій довгій битві стратили Москалі 6.470 жовнірів в полонених та богато воєнних матеріялів.

„Москалі утікають на північний схід за ріку Гнилу Липу".

Місто Галич назад в руках Австрійців. Була ще одинока ще місцевість на правім березі Дністра, де Москалі, сильно укріпившись, держали ся, відбиваючи напади армії ген. Лінзінгена.

Ще перед двома днями урядові телеграми з Петрограду доносили, що російські становища коло Галича є неможливі до здобуття. Не було дня, щоби Москалі не хвалили ся бодай одною побідою коло Галича. Не помогли ні брехні російського штабу ані хоробрість армії ген. Іванова. Німецькі й австрійські гармати довершили в коротім часі свого діла.

Чи Москалям взагалі удасть ся заняти якусь сильнійшу боєву лінію здовж Гнилої Липи, треба сумнівати ся. Тимбільше, що вже російські знавці визначують яко слідуючу лінію оборону ріку Золоту Липу, а деякі навіть аж ріку Серет.

Здобуте Галича має велике воєнне значінє, бо через те привернено важне зелізничє получене на лінії Львів-Станиславів-Червівці.

КРОВАВА БИТВА НАД ДНІСТРОМ.

БЕРЛІН, 29. червня. — Німецький воєнний кореспондент часописи „Дойтше Тагесцайтунґ", Ріщард Шот, подає опис битви, в якій війска Лінзінгена помимо неімовірних трудностий здобули перехід через Дністер коло Бучачовець, проганяючи Москалів на цілій лінії.

Союзні війска пустили ся в брід через глубокий і рвучий Дністер серед страшного і убийчого огню російських стрільців і машинових кріеів. Перебривши на другий бік ріки, взяли приступом скалистий і стрімкий берег Дністра та гнали Москалів цілу милю на чистім поли. Москалі цофнули ся на горбки і здовж краю ліса сильно укріпили ся. По цілоденних битвах удало ся остаточно союзним війскам прогнати відси Москалів, причім тисячі їх взято в полон.

„В ночи з 25. червня, пише кореспондент, розпочали наші війска на широкій боєвій лінії наступ на Москалів коло Бучачовець. Перший атак виконали віртемберські і прускі полки серед незвичайно тяжких обставин. Терен, де відбувала ся битва, надавав ся знаменито до оборони. Високо положений лісистий полудневий берег Дністра спадає стрімко до корита рвучої і глибокої ріки. Північний берег ріки підносить ся на кілька метрів і рівнож стрімко спадає до ріки. Відтак на простір милї тягнеть ся рівнина, окружена горбками, покритими лісами. Краєм ліса Москалі уставили свої гармати і машинові кріси. Мало ся вражінє, що перехід через ріку є зовсім неможливий.

„Лише в найбільше стрімкій части берега Москалі були всилі здержати хвилево похід наших війск. Через цілий день стояв західно-пруський полк по лахи у воді. Щоби жовнір міг стріляти, то його товариші мусіли у воді підносити в гору. Але і ті трудности удало ся побороти і помимо страшного огню неприятеля приступом занято головні становища Москалів.

„Цілий наступ відбув ся в такім порядку і з такою точностю, як би се діяло ся підчас паради на площі військових вправ. В короткім часї наші війска дійшли до Бучачовець, яких боронили найлїпші московські війска і фінські стрільці. Неприятель був приневолений з великими стратами на цілій лінії уступити.

„Наші війска сейчас укріпили здобуті становища, щоби забезпечити себе перед можливим протинападом неприятеля. Помимо великих і тяжких трудів, які треба було перебути, війска находять ся в знаменитім настрою".

ВІЙСКА ЛІНЗІНҐЕНА ПЕРЕЙШЛИ НА ЦІЛІЙ ЛІНІЇ ГНИЛУ ЛИПУ, — ЗДОБУТЄ РОГАТИНА І БУРШТИНА.

ВІДЕНЬ, 29. червня. — Армія Лінзінгена на цілій лінії, почавши від Ферлїва аж до Галича, перейшла Гнилу Липу і гонить перед собою Москалів. Москалі утікають на схід, щоби над Золотою Липою, здовж котрої правдоподібно вже давнійше приготовили укріплені становища, ставити опір союзним війскам.

Урядово оголошені вісти в отсього змісту:

„По кровавих битвах над Дністром і по здобутю Галича війска Лінзінгена розпочали на цілій лінії дальший похід на схід. На лінії, почавши від Ферлїва аж до уста Гнилої Липи до Дністра, союзні війска перейшли ріку і напирають дальше на Москалів, які у великім неладї утікають в напрямі Золотої Липи.

„Міста Бурштин, Рогатин і Ферлїв вже в понеділок опинили ся в руках союзних війск".

Армія Лінзінгена, котра ще недавно тому стояла на боєвій лінії, яка йшла здовж Дністра від заходу на схід, находить ся тепер на лінії здовж Гнилої Липи (від півночи на полудне). Над ріком Дністром находить ся лише армія Бореєвича, і то на північнім березї ріки. Очевидно, така ситуація є дуже некорисна для Москалів, бо вони є в сей спосіб все загрожені в двох боках: від заходу і від полудня. Се якраз може мати для Москалів дуже лихі наслідки, бо вони не будуть всилі в Галичині утворити якусь сильнійшу боєву лінію.

ВІЙСКА БЕМ-ЕРМОЛІЯ НАД БУГОМ.

ВІДЕНЬ, 30. червня. — Війска Бем-Ермолія посувають ся на схід і північний схід здовж трох зелізничих шляхів: Львів-Камінка струм., Львів-Красне і Львів-Бережани. Москалі ставлять лише слабий опір і на цілій лінії утікають на схід.

Австрійське міністерство війни оголосило отсї урядові вісти:

„На північний схід від Львова війска Бем-Ермолія зближили ся до ріки Буга коло Камінки струмилової. Москалі понизше Камінки струм. переправили ся через ріку, не ставлячи майже жадного опору.

„На схід від Львова австрійські війска заняли по короткій битві Задвірс (на шляху Львів-Красне) і находять ся тепер у віддаленю около 8 кільометрів від Буєна (над Бугом).

„Довкола Глинян і Перемишляни (на лінії Львів-Бережани) відбувають ся завзяті битви з успіхом для австрійських війск".

АРМІЯ МАКЕНЗЕНА ЗАНЯЛА МОСТИ ВЕЛИКІ, НАРОЛЬ І ТОМАШІВ (В РОСІЇ).

БЕРЛІН, 29. червня. — Армія ґен. Макензена змінила свій дотеперішний північно-східний напрям і посуває ся просто на північ. Ліве крило сеї армії перейшло вже російську границю і заняло місто Томашів. Спільно з армією арх. Йосифа Фердинанда розпічне вона головний похід на північ проти Варшави.

Німецький головний штаб доносить:

„Армія генерала Макензена посуває ся з великим успіхом сюди дальше наперед в північнім напрямі.

„Ліве крило армії по битві коло Плажова і Нароля заняло обі згадані місцевости і перейшло російську границю на полудне від Томашова. В понеділок Томашів опинив ся в наших руках. На північний схід і на захід від Томашова битва триває дальше.

„Центр сеї армії бєть ся тепер на лінії Угнів-Белз.

„Війска на правім крилї заняли Мости великі і дальше на північ місцевість Сїлець (над рікою Ратою). Москалі без битви утікають в напрямі Кристинополя і Сокаля".

Небавом ціла армія ґен. Макензена опинить ся на російській території, щоби спільно з армією арх. Йосифа Фердинанда розпочати великий похід просто на північ, в напрямі Варшави. Се може мати дуже погубні наслідки для російської армії, яка находить ся ще на лінії боєї Висли. Передісім прийде до розломаня російської боєвої лінії на дві части. В сей спосіб утворять ся дві зовсім відокремлені воєнні терени: східний і північний.

Східний воєнний терен буде обіймати решту східної Галичини і прилягаючі російські губернії: волинську і подільську. На разі боєву лінію будуть творити ріки Буг, Золота Липа і Дністер. Головна сила союзних війск буде одтак звернена в напрямі Київа. Доступу до Київа боронять три неволикі кріпости: Луцк, Дубно і Ровно. (Луцк і Дубно віддалені около 50 кільометрів від пограничного міста Броди). На сім терені війни стоять вже тепер три головні армії союзників і армія Бореєвича (буковинська), Лінзінгена і Бем-Ермолія.

На північнім воєнним терені буде головною цілию передісім здобуте Варшави. Союзні війска зближають ся до Варшави з трох сторін. З котрої сторони прийде до головного атаку на Варшаву, се пойнятє тайною німецького штабу. Однак певне є, що розложене і натаєнє війск відбувають ся з великим успіхом і в коротім часі можна надіяти ся великої рішаючої битви. Правдоподібно прийде до переломаня російської лінії на полудневий захід від Варшави, де німецькі війска стоять у віддаленю всего 50 кільометрів від міста.

АРМІЯ АРХ. ЙОСИФА ФЕРДИНАНДА ПОСУВАЄТЬ СЯ В НАПРЯМІ ЛЮБЛИНА.

БЕРЛІН, 29. червня. — Помимо великих зусиль Москалям не удало ся здержати дальшого походу війск арх. Йосифа Фердинанда в глиб Росії. По довгих і завзятих битвах над долїшним Сяном і над рікою Танвою Москалі утікають на цілій лінії в північно-східнім напрямі. Їх страти дуже великі.

Головна пільецька кватира подає отсї вісти з полудново-східного терену війни:

„Москалі розпочали на цілій лінії скорий відворот, коли показало ся, що не зможуть удержати ся в своїх становищах над долїшним Сяном і на північнім березї Танви. Союзні війска переслїдують без перестанку утікаючих Москалів. Москалі стратили знова тисячі в полонених і богато машинових крісів та ріжного воєнного матеріялу.

„Ціла армія арх. Йосифа Фердинанда находить ся вже нинї на російській землї. Москалі утікають в напрямі Любліна".

КОНРАД ФОН ҐЕЦЕНДОРФ ІМЕНОВАНИЙ ҐЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИКОМ.

ВІДЕНЬ, 29. червня. — Цїсар Франц Йосиф іменував барона Конрада Гецендорфа, шефа головного штабу ц. і к. армії, ґенерал-полковником в нагороду за його заслуги при відобраню Львова з рук неприятеля.

Військовий степень ґенерал-полковника заведено в австрійській армії дочера в часї війни (на взір Німеччини). Першим, котрий в Австрії одержав се відзначенє, був архикнязь Евген, теперішний головний командант австрійських війск проти Італії.

17 ҐЕНЕРАЛІВ І БОГАТО ВИСОКИХ ОФІЦИРІВ ОБЖАЛУВАНО ЗА ЗРАДУ РОСІЇ.

НЮ ЙОРК, 29. червня. — Нюйорська часопись „Русское Слово" пише:

„Вісти, які надійшли від приватних, але вповні віродостойних осіб з Росії, доносять, що перед здачею Перемишля відкрите в Галичині воєнний заговір серед російської армії. На особистий приказ Николая Николаєвича 17 ґенералів і богато високих офіцирів занято в найдани і вислано в глиб Росії. Всї вони є обжалувані о зраду Росії".

РОСІЙСЬКА НАРАДА ВОЄННА. — ДАЛЬШІ ЗМІНИ В РОСІЙСЬКІМ КАБІНЕТІ.

ЛОНДОН, 29. червня. — Цар Николай виїхав на воєнний терен, де був присутний на воєнній нараді ґенерального штабу. У тій воєнній нараді брали участь: головний командант російських війск Николай Николаєвич, начальник ґенерального штабу, деякі головні команданти армій і три міністри.

Предметом наради було передівсім загальне положенє воєнне, а відтак справа утворення нового кабінету міністрів. Йдучи за приміром Англії, цар рішив ся добровільно признати думі право контролї правительства. До нової ради міністрів має війти кілька провідників думи. За кандидата на місце звільненого міністра внутрішних справ, Маклакова, уважають Родзянка, предсїдателя думи.

„СИЛА МОСКАЛІВ НЕ ЗЛОМАНА, БО ВОНИ МОЖУТЬ ДАЛЬШЕ УТІКАТИ" — ПОТІШАЄ АНГЛІЙСЬКИЙ ЗНАВЕЦЬ.

ЛОНДОН, 29. червня. — Англійський воєнний знавець, який перебуває на поли війни в Росії, доносить до англійської часописи „Таймс", що російські війска не є ще анї побиті анї здеморалізовані. Він перебував в головній кватирі ґенерала Іванова, головного команданта галицьких армій, в половині червня. Ген. Іванов не зраджує ніяких слідів розпуки. Здобуте Перемишля, Львова і прочі успіхи німецьких союзників в Галичині не будуть мати великого впливу на остаточний рішаючий вислід війни.

Німці й Австрійці є приневолені посилати щораз то нові війска, щоби удержати в своїм посїданю занятї становища. Колиж вони будуть мусїли забрати відси часть війск на инший воєнний терен, тодї наступить зворот, який буде мати для Австрії погубні наслїдки.

Російські війскові круги є того переконаня, що вони можуть уступати і знова йти наперед в безконечність, без великих страт для своєї армії, бо через те рівночасно ослаблюють ся і неприятеля.

Російські знавці оцінюють страти Німців і Австрійців в часї двомісячної кампанії в Галичині на 760.000. Очевидно, що сї числа є неправдиві, а подають їх тому, щоби оправдати свої величезні страти.

ДІЛАНЄ АВСТРІЙСЬКИХ ҐРАНАТІВ.

ВАРШАВА, 12. червня. — Російський полковний лікар Лещинцов повернув з боєвої лінії і в сей спосіб описує свої спостереженя з поля битви:

„Сїм осьмих частий всїх ран на галицькім терені війни походить від гарматних набоїв. Кріесові кулї не відграють нинї майже нїякої ролї, а кріси є лише забавкою. Піхота служить нинї виключно на се, щоби заняти становища неприятеля, які вже була здобула артилерія.

„Найбільше знищенє роблять нові набої, які походять з фабрики „Скода". Такий набій числить в промірі 17 цалів і важить 2.800 фунтів. З гармат Скоди стріляють ся під високим кутом; коли набій з такої гармати впаде на звичайну мягку землю, то йде 20 стіп в глиб землї. По двох секундах наступає вибух.

„Вибух полишає страшні наслїдки. В окрузї, якого луч числить 150 ярдів, а навіть і більше, всї є позбавлені житя. Вже від самого тиснення воздуха, спричиненого газами, валять ся всякі книї закони, які уважало ся безпечними перед бомбами. Люди, яких не влучили відломки металю, гинуть від напору газів. Витворений газ є так їдкий, що входить навіть в комірки скіри і розриває тїло. Крім сього повстає така велика горяч, що цїлки кріесів топлять ся, неначе трафлені громом".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.00 per year
$1.00 per 6 months
0.75 per 3 months
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:
$3.00 per year
$1.50 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Злучених Державах:
на рік $2.00
на пів року $1.00
на 3 місяці 0.75
В місті Jersey City, до Канади і других країн:
на рік $3.00
на пів року $1.50
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї мені-ордера і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висилкою замовлення належить долучити мені-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF NEWSPAPERS WITH FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

За всї оголошення поміщувані в „Свободї" редакция не відповідає. — Рукописи не звертає ся.

ПОМІЧ ДЛЯ НАШИХ БРАТІВ У СТАРІМ КРАЮ.

На адресу п. Д. Капітули, предсїдателя Українського Народного Союза наспів учера лист від віцепрезидента австрийского парляменту і голови українського запомогового комітету у Відни п. Юліяна Романчука під датою 7. червня с. р., в якім п. Романчук доносить, що **амбасада Злучених Держав у Відни виплатила вже на його руки для запомогового комітету у Відни $10.000.00, які одержала на сю цїль від „Крїщен Геральд-а" з Ню Йорку — короновою валютою, в сумі 64.000 корон.**

Ся значна поміч від Американцїв для нещасних наших братів у Галичинї відразу перевисшила цїлу суму, яку ми доси зібрали між нашими земляками, а яка виносить тепер ледви понад $7.000.

Отже разом заходами Українського Народного Союза придбано доси на поміч нашим братям у старім краю **понад $17.000.00,** значить на австрийські гроші під теперішну пору **около 100.000 корон.**

Була би се вже поважнїйша сума як би вона пійшла на яку одну народну цїль, наприклад на українські школи, чи на видавництва, чи на товариства. Одначе та сума призначена на богато менший і для великої української родини в Галичинї, знищеної війною.

Передівсїм: **для голодуючих вигнанцїв** з рідного краю, що сотками тисяч розбрили ся по всїх краях Австро-Угорщини; дальше для **Січових Стрільців;** опісля на поміч **для українських видавництв** (газет і книжок) у Відни, які мають інформувати своїх і чужих про теперішне положенє українського народу, які мають приєднувати для нашої справи чужих полїтиків і чужі держави та — вкінци поміч **для найнещасливійших жертв війни — для вдів і сиріт по українських воях.**

Розуміє ся, що не всилі ми дати стільки помочи нашим братам в старім краю, аби задоволити всї ті великі потреби. Се кождий з нас і тут і там знає і нїхто такої надлюдскої помочи від нас не вимагає. Впрочім великий обовязок сповнити сю задачу лежить на австрійськім правительстві і нема сумніву, що воно у великій мірі се сповнить, далеко щирійше і прихильнїйше нїж се робило перед війною, коли все в Галичинї було в руках шляхоцько-впечпольської продажної банди, що продала ся навіть московському наїзникови.

Одначе австрійське правительство **не** загоїть всїх ран, які завдали Москалї нашому народови в Галичинї. Є такі **рани,** які самі наші брати мусять загоїти **і як хто їм поможе, то хиба їх** заморські брати, котрі це перебули **воєнної** руїни і безпосередно не потерпіли через **неї.**

Нехай нїхто не каже, що наша поміч занадто мала, що вона нїчого не значить. Се неправда! Кожда тисячка, кожда сотка, кожда десятка і навіть кождий доляр дуже богато значить у такій великій біді, яку тепер перебуває наш край.

Вислані відси тисячі долярів стали у великій пригодї нашим братям.

Але на сїм не можемо перестати, а мусимо зібрати дальше і то щедрійше ще нїж дотепер. Се наш обовязок. Обовязком кождого Українця, коли причисляє себе до великого українського народа і відчуває його великий біль в теперішну пору, є зложити можливо як найбільшу жертву для його нещасних синів.

П. Юліян Романчук у своїм останнім листї до п. Д. Капітули складає щире поздоровленє всїм американським Українцям та Українкам у своїм імени і в імени всїх наших братів зі старого краю та подяку за жертволюбивість, а рівночасно зазначує, **що потреби є такі велині, що дальша поміч дуже а дуже би придала ся.**

Сї слова многозаслуженого патріота п. Ю. Романчука, котрий говорить до нас іменем цїлого нашого краю, повинні бути найлїпшим зазивом до всїх, хто має щире серце і любов до свого рідного.

Нехай кождий дасть ще від себе жертву та подбає, щоби і другі складали, особливо громадно — при всяких нагодах.

Як то красно, що деякі Українцї у Злучених Державах і в Канадї з нагоди освободженя нашої столицї Львова — прислали датки на Фонд визволеня України.

В листах читаємо наприклад так: „Посилаю $2.00 на „Свободу", а $2.00 на Фонд визволеня України з нагоди освободженя нашого Львова з московської неволї".

Або в Джерзи Сіти, Н. Дж., зійшли ся деякі Українцї по одержаню першої вістки про освободженє Львова у п. Рубіновича і на зазив п. Татомира, властителя торговлї, зложили понад $16.00 і т. д.

Але з уваги на великі потреби в старім краю слїд би нам подумати і над **успішними способами збираня жертв.**

До таких способів належать: **віча, збори, мітінги, концерти, забави, представленя, хрестини, весїля і т. д.**

Але найуспішнїйшим способом збираня жертв таки є **збірки по улицях.**

Того способу імили ся американські **Поляки** і вже зібрали на голодуючих та на вдови і сироти в російській Польщі **кількасот тисяч долярів.**

Американські Українцї ще того способу не пробували. А се не тяжко. Цїла Америка знає, що східна Галичина і Буковина потерпіла, тож безперечно, що жертв не відмовить. Треба тільки утворити комітет, постарати ся о позволенє у мейора міста на так званий „тег-дей", приєднати як найбільше дївчат до збираня по улицях і легко можна зібрати більшу суму, а при тій нагодї також **познакомити Американцїв з українською справою,** причім може бути помічним продаванє англійських брошур про українську справу (Українська Народна Рада видасть небаром кілька таких брошур, а **тепер власне вже вийшла перша** п. з. „The Ukrainians and the European War", в якій зібрано ріжні статї з англійських газет, що були друковані у „Свободї", а які дають повний образ положеня, серед якого живуть наші брати в старім краю. Та книжочка коштує всего лише 15 центів з почтою, а можна її дістати у „Свободї").

Красний приклад у переведеню в дїло такої збірки по улицях дають **Українцї з Нюарку.**

Як наші читачі побачать в оповідках, вони **постарали ся у мейора міста о дозвіл на „тег-дей" на день 11-ого липня с. р. і сподівають ся в сей спосіб придбати більшу суму** на сю вельми благородну цїль — **на поміч нещасним жертвам війни в Галичинї і на Буковинї.**

За прикладом Нюарчан повинні пійти наші брати по всїх містах Злучених Держав, де лише Українцї живуть у більшім числї, значить, де є кому заняти ся сею справою.

Тепер черга: **на Ню Йорк, на Джерзи Сіти, на Пасейн, на Філядельфію, на Олифант, на Сирентон, на Шамонін, на Пітсбург, на Клівленд, на Дітройт, Шікаго і т. д.**

Тож до дїла, а при добрій волї і працї буде чимале живо!

ЖЕРТВИ
НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАТНИ.

Прислали дальше:

364. Норістаун, Па. В. Стрикольский для наших братів і сестер, котрі бідують у старім краю $2.00

365. Джерзи Сіти, Н, Дж. З нагоди здобутя Львова Українцї з Етнов і з инших місцевостий зложили на вечерницях у п. Андрія Рубіновича на руки Василя Татомира слїдуючі жертви на Фонд визволеня України: Михаїл Косовольский і Семко Решетило по $2.00; Андрій Рубінович, Іван Лукас, Анна Лукас і Магдалина Татомир по $1.00; Параска Рубінович 50 цент.; Еміль Хомінський, Ольга Татомир й Вікторія Татомир по 25 цент.; Юліян Бронковский 5 цент. Василь Татомир долярів $7.30. — Разом доручено до „Свободи" $16.60

На тих вечерницях постановлено також взивати всї Союзовцїв і синів Неньки-України, щоби складали жертви по всїх місцевостях і по всїх відділах нашого славного У. Н. Союза, а також по домах, де тільки зійдеть ся пару наших братів. Не забуваймо за нашу рідню з старім краю, котра страшно бідує в голодї, холодї і розпуцї. Тож, Брати, до дїла! Тепер найзручний час до роботи, бо в вечерницях чадах має ся рішити доля України. Ще раз взиваю Вас, Брати Українцї. Допоможіть тим вдовам і сиротам, котрі повістали по наших славних Січовиках, котрі положили голови за нашу Вітчизну у горах Карпатах, на котрих то наш нарід довгі лїта затикуте свій медвежий прапор. Нехай йде з ним на Сибір, а Ваша, Боже, допоможи, щоби наш український прапор замаяв над славним містом Києвом, столицею України. — Гараз!

Василь Татомир.

366. Вест Форт Вілєм, Онт., Кан. І. Туменюк на Фонд визволеня України $1.00

367. Ню Йорк, Н. Й. Добродїйне товариство „The Christian Herald" для потерпілих з приводу війни Галичан і Буковинцїв висилало на руки п. Юліяна Романчука у Відни $10.000.00

Сума оголошена в сїм ч. „Свободи" виносить $10.019.60.
Оголошено в ч. 74. „Свободи" $7.282.30.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $17.301.90.

спростоване.

Нас просить оголосити: У виказї жертводавців з кварського міста, що відбуде ся 13. червня с. р. пропущено через недогляд Анну Курман, котра жертвувала на потерпілих у теперішній війнї Українцїв квоту $1.00.

Осип Логин.

УКРАЇНСЬКИМ СТЧОВИМ СТРІЛЬЦЯМ!

Честь Вам, Стрільцї Українські!
Честь Вам, слава на весь сьвіт!
Ви сповняйте, як пристало,
Шевченківський заповіт.
Ваша слава не пропала,
Посїяна серед гір;
З трупів й крови посходила,
Вже ставляють Вас за взір.
Вже пізнав Вас Нїмець, Турок,
Англїй, Француз і Москаль;
Ваш героїзм, витривалість,
Що є твердша ще нїж сталь.
Всї чужинцї загудїли
Про український народ;
Всї би раді щось почути,
Щось з козацьких ще пригод.
Нинї кождий Українець,
Хоч би слабший духом був,
Пустить слезу з того щастя,
Як за Ваші дїла вчув.
Вже не звірить сьвіт в блахмани,
Які Москаль сїяв й Лях:
Що нема вже Українцїв!
Тепер мають враги страх!
Перед десятьма Стрільцями
Втїче сотня Москалїв:
За хоробрість на похвалу,
Не старчає для Вас слів!

422 N. Maple St., Mt. Carmel, Pa.

ЗЇЗД ПРЕДСТАВНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДЇЖИ ПО ВИСШИХ ШКОЛАХ РОСІЇ.

На сїм зїздї, що відбув ся в першій половинї лютого, обговорено богато засадничих і практичних справ. Зібрані одноголосно виступили проти й осудили славянофільські кличі, які ширить тепер московська поступова молодїж у Росії. Таксамо **одноголосно ухвалено й резолюцію про дальшу боротьбу з російським царизмом;** в сїй боротьбі, на думку зібраних, **Українцї повинні злучити ся з поступовими елементами всїх народів Росії, крім московського:** рішучо відкинено порозуміне з лїберальними і соціялїстичними московськими партіями, виходячи з того заложеня, що **ворогом України є не лише московське самодержавє, але також і московська суспільність, навіть поступова й соціялїстична, з якою українські партії й організації мають розпочати завзяту боротьбу на українській землї.** Ся резолюція сьвідчить про зріст національного настрою і про реальне розуміне національної справи; видко, приклад Галичини, де демократизація публичного житя мало облекшила само по собі національне положенє Українцїв, не минув безслїдно для Українцїв російських.

Не меньше замітна є також справа, яку поставили на обговоренє конференції деякі представники Київщини, Катеринославщини й Херсонщини — про те, що вже час розпочати терористичну дїяльність проти представників російського правительства з ясним зазначенєм національного українського характеру сього терору — **покараня відповідних представників російської власти власне за їх дїяльність в українській справі.** Одначе більшість висловила ся проти сеї ідеї, мотивуючи се своє становище тим, що національний терор міг би відіпхнути від українського руху богато сьвідомих, але не революційних українських елементів, а крім того він міг би довести до того, що серед ширших верств російської суспільности уважали би український рух рухом терористичним.

Обговорювано на конференції також справу політичного положеня українського народу й більшість заявила ся за веденєм чисто української, визвольної полїтики. Доволї значна меньшість вказувала одначе, **що треба вважати за союзника кождого, хто є ворогом Росії.** На сїм вичерпують ся наші відомости про конференцїю. Знаємо лиш, що ухвалено відповідні резолюції умістити в заграничній пресї, доси одначе сього не вдало ся зробити.

Хоч як короткі й уривочні наші вістки про стан українського руху в Росії (дещо взагалї не надають ся покищо до публікації), одначе одно можна сказати напевно: Серед українського народу на російській Українї нема охоти або одушевленя до теперішної війни, і в дуже богато селах резервістів треба було зганяти силою жандармерії та війска. Нема одушевленя або якогонебудь російського державного патріотизму й серед загалу української інтелїгенції. Українська молодїж теж різко відмежувала себе від молодїжи московської.

Таке заострене національних противенств не лежало мабуть в намірах російського правительства, яке числило мабуть на те, що „патріотичне" захопленє війною втягне й українське громадянство. Та воно помилило ся, як помилило ся і в своїм походї на українську Галичину. Правда, сей похід і занятє української Галичини й Буковини знищили наш многолїтний національний доробок. З димом пійшли українські читальнї, бібліотеки, українські ґімназії. Зрабовано також наші національні музеї й бібліотеки. **Зате тисячі й десятки тисяч українських селян, робітників й інтелїґенції з російської України були примусово в Галичинї, яко жовнїри російської армії, близше познакомили ся з нею і з житєм українського народу в Австрії, побачили на свої очи, що йому в „нїмецькім" армі живеть ся без порівнаня свобіднїйше, він має без порівнаня більше прав нїж в Росії, яка взяла ся „визволяти" Галичину.**

Тисячі Українцїв з Росії зробили ся українськими патріотами на политих кровю галицьких полях і горах.

Ось вислїд, який в своїм часї дуже заважить на прискоренє українського руху, на збільшенє його сили, вислїд, якого напевно не знищать нїякі старання Бобрінських і Дудикевичів — знищити все українське в Галичинї. Занята російським військом українська Галичина, зрабована й розпиндна воєнною силою, мимо того власне завдяки війнї виконує тепер на широкі розміри, для десятків тисяч російських Українцїв, те своє завданє, яке перед війною вона виконувала лише для одиниць: — бути школою й розсадником національної сьвідомости, показувати фактами, чого може добити ся, до якого степеня національного розвитку може дійти при відповідних обставинах український народ, викликувати горяче бажанє і сорому, що сього всього доси ще нема на російській Українї, одним словом: — пробуджувати і скріпляти національну силу. Занятє Галичини й те, що витворювало там російське правительство, нищачи українську культуру, заводячи силою нагайок цареславє, масово арештуючи й засилаючи без розбору українську інтелїґенцію — **все те лиш глибше копає й так глибоку прірву між Україною й Росією. Надійде час, коли ся прірва стане смертельною для Росії. В нїй знайде вона нарештї свій конець.**

СПОМИН.

На день 1-ого липня, в пяту річницю смерти борця Адама Коцка, котрий положив свою буйну голову за справи українського народа 1910 р.

Пращай нам, пращай нам, України сину!
Незабутний нїколи для нас всїх, герою!
Бо ти для правди на сьвітї трудив ся,
Український нарід завзивав до бою.

Як ляхи школу вкраїнську снували
І ляцьку школу у нас будували,
Ти не злякав ся погроз нї проклону,
І до борби став і пійшов до скону.
Пращай в пятьлїтну уже річницю,
Ти впав жертвою за правду й волю,
А ми збудились і певні побіди,
Усї поклавши надію в школї.

Нехай незгода пропаде між нами,
Здобудем волю, вона нам сьвятая,
Пора заспівати аж під неба зводи:
Україна вільна! Вкраїна одная!

Станислава Гладїївна.

ЧОМУ СХІДНА ГАЛИЧИНА ВАЖНА ДЛЯ АВСТРІЇ?

Перед кількома недїлями промовляв у Відни на зборах князь Ліхтенштайн, один з найзаможнїйших і найвпливовійших нїмецьких панів в державі, про вагу східної Галичини для Австрії і остаточно заявив: „Східної Галичини не віддамо за нїщо у сьвітї!" Як би не дивили ся у Відни на східну Галичину перед війною, то підчас війни пізнали аж надто добре, що вона варта для цїлої держави. Вже се одно, що на неї упав найбільший тягар довготриваючої війни і вона, разом з частю західної Галичини, ставши місцем розрахунку поміж Росією й Австрією, здержала безчисленні полчища від нападу на Угорщину і на прочі на захід положені австрійські краї.

Галичина заглянула воєнному страхітю в очи і перенесла увесь тягар надлюдської боротьби і безпримірного терпіня на своїх плечах, коли прочі краї довідують ся про теперішню грозу лиш з часописий. Ба, ще бачать вони наслїдки війни у все ростучій дорожнї поживи, обуви й инших предметів потрібних людям в житю.

Східна Галичина майже виключно хлїборобська країна. Промисл не дуже там розвинений, а фабрик так як би і не було. Велика часть того, що добуте невсипуща праця хлїбороба, йде до Відня і других австрійських країн. Гроші потрібний на оплаченє податків і инших тягарів; треба дещо і для себе: розпиши, купити, а щоби його добути, треба щось продати. Так продає наш хлїборобик все, що дасть ся продати без огляду на се, чи те щось і йому придало би ся, чи може би без сего обійшов ся.

Вивозять з Галичини худобу, вівцї, свинї, конї, забирають пшеницю, жито, ячмінь, овес, сїно, солому, скупають прядиво, яйця, гриби — всего добра і не перечислити. Все находить свої місце, все придасть ся, усе виходить на хосен тим людям там на заходї.

Аж прийшла страшна війна, край заляли ворожі війска і все на місци закаменїло. Не йде худоба на заходї, нїщо не йде і ті люди на заходї остовпіли, зразу не знали добре, що стало ся, та відтак довідали ся, що ворожа рука зткала це жерело, відки дїйна животворна вода. І тодї доперва оцінили добре вагу Галичини.

Ще і сего не треба забувати, що фабрики з західних австрійських країв мали дуже богато зарібків в Галичинї. Вироби з полотна, зелїза й иншого матеріялу привозили до Галичини, рільничі прилади, як: плуги, сїчкарнї, молотільні, млинки; штучні навози; шмата, одїж, домашні прибори, вино, пиво, ром, жерельні води. Як треба було вичистити і позамітати заваленї всяким хламом маґазини, нїколи не забували на Галичину, у нїй мусїло найти ся місце і на сьміте. В часї війни устав також і довіз всего до Галичини, що дїймаючо відчули ті люди, що продавали і посередничали.

Ми, Українцї, таксамо щиро як князь Ліхтенштайн бажаємо собі, щоби східна Галичина лишила ся при Австрії а не при Росії. Сего бажали ми собі щиро перед війною, при тім стоїмо і в часї війни і думаємо, що по щасливім покінченю війни, займуть ся державні власти щиро східною Галичиною.

Як упали на Галичину тяжкі лїта 1912 і 1913, коли населенню грозила голодова смерть, тодї підпомогла видатно держава нещасливих хлїборобів достарченєм дешевого насїня і поживи. Тим виратувала вона хлїборобів від голоду і лихварських кігтів. Уже чорне гайворонє ладило ся на готовий жир, а тут: гоп, стій, не укусиш! І се вийшло на добре і населенню і державі.

І по війнї приложить держава цїлощу руку, щоби загоїти великі рани, завдані страшною війною. **Поможе людям відбудувати ся, достарчить потрібного насїня на засїви і на прожиток голодуючим.** Та кромі того маємо надію, що вона не занедбає нїчого, щоби східній Галичинї допомогти розвинути ся, пійти наперед, зрівнати ся з другими австрійськими краями. Потрібно буде витворити такі відносини, щоби населенє не бажало собі зміни, а чуло ся задоволеним в Австрії. **Ми сподїємо ся, що по війнї здійснимо в Австрії і наші національно-полїтичні домаганя,** які ставили до австрійської держави ще наші дїди з 1848. р. в відозвах і меморіялах „Головної Руської Ради" і які тепер ставить до австрійського правительства „Загальна Українська Рада" яко начальна полїтична організація цїлого українського народу.

Кромі сего по війнї мусить бути більша і щирійша опіка держави над хлїборобами. Держава не може пожалувати тодї видатків на спростованя рік, осушеня поля, лучби ґрунтів, охорони працї і доріжку хлїбороба. Тут аж просить ся введенє якогось ладу на наших торговицях, щоби селянин не потребував платити посередникам своєї кервавиї при продажи свого добра. Для осягненя сего потрібні урядові ваги, курс цїн на поодинокі роди худоби й острі кари за визиск і обман.

Тодї Нїмцї переконають ся ще більше про велике значінє Галичини, зокрема української, східної Галичини, не тільки під полїтичним але і господарським зглядом. А коли Галичина, зокрема східна, піднесеть ся, то стане тодї справдї дорогоцїнним каменем у числї австрійських країв.

Михайло Зубрицький.

(З віденської „Свободи").

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ

відбудуть ся:

1. В неділю дня 4. липня, о год. 5. попол. в Пасайк, Н. Дж.

2. В понеділок дня 5. липня, о год. 7. вечер в Елізабет, Н. Дж.

3. В неділю дня 11. липня, о год. 7. вечер в Джерзи Сіти, Н. Дж.

4. В неділю дня 18. липня в Нюарку, Н. Дж.

Реферує др. С. Демидчук.

ДОПИСИ.

З PITTSFIELD, MASS.

В місті Пітсфілд живе около 150 душ Русинів-Українців і хоть нас таке мале число, ми однак поступаємо вперед. Правда, що з тяжким трудом се нам іде, бо тих 150 Українців ще не всі сьвідомі. Більша половина з них ще не хотять належати до нашої читальні, ні до Братства, ані навіть не приходить на віча, ні на наради, які ми нераз відбуваємо, а се дає знак, що вони не є ще спосібні до правдивого народного життя. Може тесодни з них слухає зрадників свого народу, москвофілів-кацапів, котрі тепер проклинають Австрію, що відобрала від Москалів наше надсянське місто Перемишль, а московське військо мусить щораз дальше „муфувати ся“. Дасть Бог, що вони винесуть ся і з цілої нашої східної Галичини, а тоді прийде певно конець брудній роботі наших зрадників.

Давнійше мали ми тут сьвятий спокій, бо тої заразы у нас ще не було, а хоть часом трафлялась, то люди не були ще дуже заражені і їх вдавало ся нам напрямити. Але відколи приїхало тут таких двох, що їх заразі вже і сьвідома вода не поможе, то вони думають, що вдасть ся їм і більше заразити, таки наших добрих людий. Сходить ся вони до одного з них, провідника, якогось гаспадіна Сікорського, котрий був дичком десь-там в старім краю з за брудну роботу кощали його так, що він аж тут опинив ся і починає знова свою давну кариєру. А другий його помічник — се гаспадін Турчин, котрий був навіть записав ся в члени нашої читальні, а то лише тому, чи би йому не удало ся зробити з нас зрадників свого народу. Та помилив ся, бо коли почав нам згадувати за читальню Качковського і коли одного разу мали ми нараду щодо газети старого краю, які ми мали спровадити до нашої читальні, то тоді він намовляв членів, аби голосували, щоб спровадити до читальні „Русское Слово“, а се кацанська, нам ворожа шматка і він думав, що йому удасть ся нас нею затуманити. Та се йому не удало ся, бо тодішний наш бібліотекар заглянув у спис українських газет, який ми мали у календари Тов. „Просьвіти“ з 1914 р. до старого краю і аж так ми збулись раз на все кацанської зарази, бо він відрив, що нічого не вдіє, а набрати може, щоб і не заніс. А се була велика зараза, бо не досить, що сам робив шкоду цілому нашому загалови, але і других від доброго діла відмовляв. Наприклад, як часом треба було зібрати жертви на якусь народну ціль, то він на се не лише сам не давав, але і других від сего відмовляв.

Недавно, бо по першій облозі Перемишля, лишилась кацанця до найстаршого свого гаспадіна Сікорського і разом з гаспадіном Турчином понабивали ключа до пустих кацанських голов так, що аж подурїли, а один з них таки зовсем був зовсеволив, бо і до роботи потім не міг ходити. А на одним весїлю згадали вже гаспадин Турчин виліз на підвисшенє і зачав „какати“, а хоть бедний не міг, бо не розуміє російської мови, то однак хотів показати ся, бо там знаходились по більшій части і Москали тай несьвідомі ще Українці з російської України. Він почав торочити, що ми „один народ“ і просив, щоби люди жертвували „исмножко“ на пари, бо він хоче освободити Галичину. Правдиви Москали сказали тоді, що „нашому народу прошти не нада“, а кацанцї сьпивали крик, якби на якій лицитації. Встає гаспадин Бокса і кричить: „Я даю доллара! Хто більше?“ Дав один і другий і певно бубоб може їм більше не дав, та лиш се була біда, що на тім весїлю було і двох наших сьвідомих Українців, а що се діяло ся таки у нашій галї, які ми винаймаємо, то тих двох наших колїг справили ся з цілою ордою кацанів так добре, що ні один з них не сьмиграв ся, що з ними робить ся. Стало ся се в той спосіб, що Т. С. сказав свому товаришеви Н. С. закурити сьвітлю а він з ними справить ся сам; бо — як сам казав — не міг довше терпіти, коли гаспадін Турчин зачав називати Українців. Він прийшов обо слова: „Душу й тїло ми положим за нашу свободу і покажем, що ми брати козацького роду“ і в тій хвили, коли сьвітло згасло, наш товариш справив ся з кацанією так в порядку, що гаспадін Турчин почав просити помочи, та вилетів з галї так, що забув, що мав на голові.

Але я через кацанию відбіг від свого слова, хоч мусів і се сказати, а то тому, щоби наші Українці знали, з ким мають до діла, бо трафлять ся усюди межи нашими людьми, що до його власної хати прийде такий зрадник і вихваляє матушку Расєю, а виливає Українців, а сей малосьвідомий сидить і слухає спокійно, як в його хаті його вихвиваютъ. А навіть трафлять ся і так, що богато є з наших мущин, котрі є трохи і сьвідомі, а притакують кацанови лише тому, що його жінка з того села, що і кацан, або заобліжка від него, а сей не хоче робити перепон. І чиж не встид для таких мущин, котрі є трохи сьвідомі і читають газети, а не хотять осьвідомити других?

Дня 9. мая с. р. на братськім мітінґу ухвалили наші брати дати з братської каси $25.80 на Фонд вызволеня України, які то гроші були заколядовані підчас Різдвяних Сьвят. Дня 30. мая с. р. відограли члени читальні Тов. „Просьвіти“ представленє, з якого дохід був призначений на Ф. В. У., а який то дохід аж встид подавати — всього $1.77. Правда, що то перше представленє і мали ми богато розходів, бо всьо треба було купити, але і наші родимці не всї на нїм явились, хоть ся се був вигідний час, а і представленє було цікаве і поучаюче, а то „Цик Кварґельдуфт“, а крім того ще: „Чому я оженив ся“, „Федь на урльові“, „Як то Іван Нагибіда в старім краю голив ся“ і „Козак невмирака“. Представленє відограно як немож лїпше, бо кождий аматор діставав грімкі оплески, а слухачі були вдоволені. Тим способом показали ми нашим ворогам, що жиємо і поступаємо вперед.

Тепер кличу до Вас, Брати і Сестри Українці: де Ви були тоді, коли в нас відбувалось представленє, що на 150 Українців прибуло заледви 90 душ? Чи Ви жалували дати 10 центів вступу і тими центами не хотїлисьте втерти сліз біднім вдовам і сиротам по погибших Ваших братах в старім краю, котрі боролись і борять ся за нашу волю і надають за ту сьвяту воленьку на полях боротьби. І чиж не жаль Вам тих бідних вдів і сиріток, яким страшна війна забрала їм все, що мали, а і найдорожших їх опікунів: батьків, мужів і синів, котрих їм вже більше не бачити, бо полягли на полях боротьби як вірні сини Матери-України.

Тому я ще раз кличу до Вас, Брата і Сестри, котрі ще не втерли сліз бідній вдові і сиріткі: Маймо жаль в серцях і спомагаймо наших бідних у старім краю.

Дня 4. липня с. р. відограють члени читальні Тов. „Просьвіти“ представленє „Цко сват“, „Бокачка“, оперетка і богато декламацій, то прийдіть всї до одного, а сим причините ся до народного діла, бо цілий дохід з представленя призначений на повоєнний фонд для бідних вдів і сиріт по погибших наших братах на війні. Кличу до Вас, патріотичні Патріоти: Осьвідомляйте несьвідомих, наставляйте легкодушних і байдужних, заохочуйте нерухливих з кріпкою вірою в успіх Вашої праці, беріть ся жваво до діла. Випрямить свої рамена і кинїте ся з завзятєм до діла та не дайте потопати своїй ясній долі на сїй вольній американській землї. Голос наших погибших братів на війні взиває нас до пімсти над ворогом. Той голос кличе нас також до діл, великих цїл, бо время люте, бо пора се послїдная єсть.

І. Я. П.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ В НЮАРКУ! ПОЗІР!

За дозволом мейора міста Нюарк, Н. Дж., відбудеть ся збиранє жертв по улицях Нюарку в неділю дня 11-го липня (джулая) 1915 р. на поміч потерпівшим через війну Українцям в Галичині. 150 дївчат займеть ся збиранєм жертв від девятої години рано до 9-ої вечером.

Звертаємо увагу всїх Українців в Нюарку, щоби в сей день з'єднали ся всї як один муж для сеї благородної народної цїли.

Кождий Українець і кожда Українка повинні того дня жертвувати по змозї як найбільше. Дайтмо вдовину ленту, але кождий нехай дасть, бо перший обовязок лежить на нас самих.

Охочі дївчата до сего діла просимо зголосити ся до секретаря п. Степана Навроцького, 250 Hunterdon St., Newark, N. J.

Комітет.

НОВИНКИ.

ШИРІТЬ АНГЛІЙСЬКУ БРОШУРУ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ.

Накладом Української Народної Ради появила ся брошура п. з. **„The Ukrainians and the European War“**, яка є відбиткою всїх англійських статий, які друкували ся від часу до часу у „Свободі“ яко передруки з англійських часописий в Анґлії і в Америці. Загалом є там 9 статий, на які складають ся: 1. Вступ: про український нарід і українську справу: 2. Занятє Галичини (Дж. Рафаловича): 3. Троза великого медведя (А. Нуберя, австро-угорського генерального консуля в Ню Йорку): 4. Війна в Галичині (Дж. Рафаловича): 5. Протест Українців (Укр. Нар. Ради й українських послів у Відни) проти російського панованя в Галичині; 6. Україна і малі народи (Дж. Рафаловича): 7. Долї малих народів в Росії (д-ра С. Меламеда): 8. Протест проти російського панованя в Галичині (протест голови укр. парляментарного клюбу у Відни д-ра Кости Левицького і 9. Про Олену Степанівну, що воює разом зі Січовими Стрільцями по стороні австрійської армії.

Книжочка в гарній окладинці має 34 сторони друку і карту України. **Ціна всего за один примірник лише 15 центів з почтою.** Хто замовить 10 примірників, платить лише 1 дол. і 10 центів вже з почтою, а хто замовить 25 примірників, платить лише $2.50 вже з почтою.

Хто знає англійську мову, повинен собі купити книжочку до своєї бібліотеки. Хто-ж не знає, то повинен купити її **або і більше примірників та дати до прочитаня Американцям, Німцям, Айришам, Шведам і т. д.**, аби тутешні горожани знали більше про нас.

Крім того добре є продавати ті брошури підчас зборок, так званих „тегей“, як се роблять Українці в Нюарку в неділю дня 11-ого липня с. р.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕНЄ ЗА ЕПИСКОПА ЧЕХОВИЧА У ВІДНИ.

Старанєм української парляментарної репрезентації відбуло ся дня 18. мая о год. 9. рано в церкви св. Варвари поминальне богослуженє за померлого в Перемишли українського грецько-католицького епископа і заступника краєвого маршалка Галичини Чеховича. Відправив богослуженє парох церкви св. Варвари о. мітр. др. Й. Жук при численній участи священиків. Присутні були: міністер просьвіти др. Гусарек, секційний шеф Клебіндер в заступництві міністра внутрішних справ, маршалок Галичини Незабітовський з членами краєвого видїлу, віцепрезидент парляменту Юлян Романчук, президент др. Кость Левицький і Микола Василько та всї українські посли Галичини і Буковини, що перебувають у Відни.

ГОЛОД В СКІЛЬЦІНЇ.

Будапештенська мадярська газета „Аз Еш“ в замітці про боротьбу за посїданє Сербії пише під датою 21. мая між иншим таке: „Домена Опору і Орави виказують сумні слїди шестимісячного побуту Москалїв. В цїлій околици панує великий брак поживи, що Москалї зужили все для себе“.

РАКЕФЕЛЕРОВА КОМІСІЯ В ГАЛИЧИНЇ.

Ракефелерова комісія, що обїхала доси вже Бельгію, Сербію і Польське Королївство, виїхала дня 14. мая з Варшави до Львова, щоб на місци познакомити ся з потребами галицького населеня, навіщеного воєнною катастрофою. В склад комісії входять Вудсворт, Берлі та Бівнел, котрий є секретарем комісії. Цїлию дослїдів комісії в краю, заколоних війною, є зібрати інформації про розміри лиха населеня, яка відтак служити мають основою для організації помочи. Свої звіти пересилає комісія до Злучених Держав до відома тих організацій, що займають ся збиранєм жертв — для жертв війни.

МАЙОР МОРАТ ПРО УКРАЇНСЬКИХ СТРІЛЬЦІВ.

Відомий військовий співробітник німецької газети „Берлїнер Таґеблят“ (виходить в Берлїні) пруський майор Морат пише в оцїнці воєнного положеня в числї 267. з 21. мая між иншим: „Праве крило союзних військ борелось в области Дністра з успіхом в долині Стрия, а також розбив ся напір ворога проти військ на Буковині, з котрими хоробро співділають Українські Стрільці“.

ПРИВЕРНЕНЄ ВЛАСТИЙ В ГАЛИЧИНЇ.

В увільнених частих Галичини привернено вже повітові політичні власти (староства) в отсих повітах: Горлиці, Ясло, Тарнів, Домброва, Пільзно, Ропчиці, Мелец, Стрижів, Кроєно, Березів, Синік, Лїско, Ряшів і Турка. Також міські власти і бурмістри, оскільки не остали ся на місци, виїхали вже до тих міст, а також і до Самбора, Дрогобича та Борислава.

УЖИТЄ ЕМІҐРАНТІВ ДО РІЛЬНИХ РОБІТ.

Міністерство рільництва видало зговіжник до всїх західно-австрійських рільничих орґанїзацій, щоби в більшій мірі користали з ужитя галицьких еміґрантів, приміщених в бараках, до рільних робіт, особливо при жнивах та обрібці ростин окопових. Між тими еміґрантами є богато сезонових робітників, що того року виїхали на зарібки за границю і в осени з причини війни не могли вернути ся до Галичини та мусїли дістати приміщенє в бараках.

„ГОСПОДАРСЬКИЙ ЛИСТОК“.

Головна Рада „Сїльського Господаря“ постановила видавати на чужинї свій „Листок“, яко додаток до „Діла“ — по можности що тижня. „Листок“ сей буде присьвячений справам ратункової акції та відбудови краю. Будеть ся в нїм містити обіжники „Сїльського Господаря“ до філїй в справі ратункової акції; подавати на основі одержаних звітів вісти про стан нашого хлїборобства в поодиноких повітах; господарські потреби селянства та подавати всякі вказівки й інформації, що стоять в звязку з ратунковою акцією і відбудовою краю. Перше число „Листка“ випускаємо отсим і закликаємо, щоби він найшов як найширший відомій серед наших філїй та членів дїячів „Сїльського Господаря“ в краю.

НЕДОСТАЧА ПРАЦЇ В НЮ ЙОРКУ. ПРАЦЯ ДІТИЙ.

Департамент праці в Вашінґтоні видав відносини між робітниками за Ню Йорку, подяк голошено, що є там двіста тисяч робітників без праці. За справоздани показалось, що число безробітних в Ню Йорку є значно більше, бо обіймає 398.000. Се однак, як каже департамент праці, не є точні числа, бо безробітних буде значно більше.

Причиною, що так богато робітників є без праці, має бути се, що між роботодавцями а робітниками панують напружені відносини та недовірє. В додатку торговля та промисл в краю застановлені, хоч ріжні вироби вивозить ся за границю більше ніж в попередних роках.

З ТИЖНЯ.

Спущенє на воду найновійшого американського супер-дреднота „Арізона“. — Бельгійський корабель „Ґ'Явепір“, якого уживають до вправ для новорекрутованих моряків. — Німецький цїсар зі своїм штабом на боєвім фронті в Галичині. — Новоіменований (на місце уступившого Брасна) секретар заграничних справ Роберт Ленсінґ. — Президент Вілсон держить на руках свою внучку Еллен МкАду. — Ґовернор стейту Джорджія Слейтон оголосив воєнний стан довкола свого дому, бо місцеве населенє грозило йому чинною зневагою за увільненє від кари смерти Леа Франка. — Гарри Тов іде на судову розправу, яка має рішити його умовний стан.

В прочих більших містах відносини ті самі. Коли в самім Ню Йорку є більше ніж чверть міліона безробітних, то в цілім краю буде число їх доходити до кілька міліонів. Се доказ, що до широко рекламованого добробуту в Злучених Державах еще дуже далеко. На кождий однак случай відносини мають змінитись на лучше, як се предсказують купці та промисловці.

На підставі зібраної статистики, о що подбали міські та федеральні уряди, є в Ню Йорку двіста тисяч дітий, низше чотирнайцять літ, що працюють по фабриках, заробляючи пересічно по $3.00 тижнево.

Найбільше дітий занятих при послугах ріжного рода, описів в кравецтві при машинах, при виробі краваток, штучних перах та капелюхах, паперових скринках та по склепах. Звичайно працюють вони десять до дванайцять годин денно.

В справі здоровля дітий роблять усі роботодавці дуже мало. Богато дітий знайдено недужих на сухоти.

Отсі діти зуживають свою енерґію, винищують мозок і тіло на те, щоб старші не могли дістати праці.

Двіста тисяч дітий при праці, се конкуренція що найменьше для половини тілько старших робітників.

Так, одні тут є перетягнені роботою, а другі терплять нужду та недостаток.

Дурні люди — Запорожці,
Що землю пустили,
Що степ добрий, край веселий,
Москалю вручили.
Ой край добрий, край веселий,
Забісовані люди,
Що не знали, де поклонитись,
А котрому царю.
Поклонили ся московському;
Ще ми його не знали;
Тепер же ми Запорожці
На віки пропали.

(З народних пісень).

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКР. НАР. СОЮЗА.

КОЗАК І ЮГО КІНЬ.

Взятих до неволі козаків коло Окуліча (в Польщі) мали відпровадити — ранених до шпиталів, здорових до табору полонених. Полевий курат (сьвященик) перейшов ще раз всі бараки, може котрий з ранених вмирає і потребує послідної релігійної потіхи. Але тверда козацька натура перемогла смерть, тяжко ранені чули ся вже лїпше і декотрі з них, коли сьвященик прийшов до них, посїдали на лїжках. Особливо кидала ся в очи кремезна постать козака, якому з очий сьвітило якесь зло. Сьвященик став з ним говорити:

— Як ти називаєш ся?

— Тимотей Сучін, знад Дону.

— Жонатий?

— Так, маю вже пятеро дітий.

— Ти від давна вже на війні?

— Ще літом пійшов я з дому, так от і довгого часу воюю.

Офіцири стали козака випитувати про расоване і нищенє, яке властиво є їх головною роботою.

— В тім нема й слова правди — зачав говорити козак — ми не мордували ані жінок, ані дітий, і нічого не пиняли, коли люди були дома і давали нам хліба. Ми були голодні, се правда, бо в сїй війні козаки найбільше наголодували ся. Коли ми домагали ся їсти і нам наші власні брати відмовляли хліба, то офіцири сьміяли ся з нас: „Йдіть до чорта, дайте самі про себе. На теж ви й козаки!"

— Салдати дістають їсти, а ми то дуже рідко — говорив козак дальше. Тому ми нападаємо на села наче голодні вовки. Се сьвята правда, що ми в опущених мешканях все перевертаємо до гори ногами, але ми шукаємо поживи. Часто лучало ся, що ми не знаходили анї крихітки хліба в опущених хатах. Тоді ми в скаженій злости ломили все, що упало нам в руки, але не зі злоби, а на те, щоби людий настрашити, аби нам дали що їсти. І то не даром, але за гроші. Ми за все платимо, і радо даємо останного рубля, щоби лиш дістати кусник хліба або солонини.

— Колиж ми гроший не маємо, то очевидно не платимо, тому зараз всі кричать, що ми рабівники й убийники. Прошу, запитайте тих жовнїрів, які взяли нас в полон, чи найшли вони в нас бодай копійку, а ми-ж в лїтї пійшли на війну з грішми, бо ми з роду маючі господарі. Ми дуже добре знаємо, що всяку жорстокість беруть зараз на наш рахунок, але се для нас не новина. Правильне російське військо не уважає нас за рівних собі, а російські офіцири часто не подають нашим руки. Але коли з ними круто, то вони висилають нас вперед, бо самі боять ся, і йдуть лиш тоді вперед, коли певні, що вже безпечно, а козак мусить йти вперед!

— Нам брехали, що війна буде тривати найдовше два, три тижні, а тепер маємо вже десятий місяць. Дома почали ся у нас роботи коло господарства, а ми тут сидимо в неволи.

— Хотїли би ви пійти до своїх?

— Се навіть нам до голови не приходить. Ми тішимо ся, що ми тут, що конець нашій біді. Ми знаємо, що по війні пійдемо до дому; нас тут не будуть держати. Але — почав козак иншим голосом — я просив би вас дуже о що инше.

— Чого-ж хочеш?

— Я просив би, коли можна, о дозвіл попрощати ся з моїм конем.

Козак зняв баранячу шапку з голови і мняв її великими, кремезними брудними руками. Його голова була цїлком лиса, лише трохи волося було на задній части голови. Старий чоловік, а просить як мала дитина. Так як одно з його пяти дітий. З малих чорних очий, залитих слїзми, ще видніє якесь злобне сьвітло. „Я хотїв би попрощати ся зі своїм конем", — повторив ще раз і намагав ся свою просьбу висказати ще горячійше.

Сьвященик засьміяв ся:

— Козаче, таж ти не зможеш найти свого коня між таким числом. Хто знає, де він взагалї.

— О, я знаю, він є тут. Ті, що мене полонили, казали, що привели його сюди... Позвольте попрощати ся менї з конем...

Міжтим розказано раненим станути в ряд, нашим і Москалям. Сьвященик сказав до санїтарного капрали:

— Капраль, сей козак хоче попрощати ся зі своїм конем. Де його кінь?

— Він мусить десь тут бути привязаний до воза, коли ще не відійшов з трепом.

Сьвященик закликав козака, який вийшов з ряду і зняв знова шапку з голови. Недалеко стояв трен, при нїм привязані малі козацькі коники. Трен якраз мав відїздити. Конї перемерзли і дріжучи із зимна, лизали сніг.

— Ну, йди, попрощай ся зі своїм конем! — сказав капраль, а козак кинув ся межи вози наче ранений звір. Його кінь привязаний був оподалїк до воза.

Козак став коня обнимати і цїлувати наче божевільний. Потім виняв з торби бохонець хліба, розломив і дав половину свому вірному товаришеви. Дивив ся з любовю на коня, як він їв хліб, а потім став знова коня цїлувати і пестити. Тепер козак вже щасливий, попрощав ся з конем, вернув ся до ряду і подякував сьвященикови за те, що позволив йому в послїдне попрощати ся зі своїм товаришем — конем.

КУРІТЬ ЛИШЕ ЦИҐАРЕТКИ „УКРАЇНА"!
Попирайте лише своїх!
Пишіть на адресу: Shklaryk Tracz & Co., 510 E 12th St., New York, N. Y.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Й. М., Клари Міас, Н. Й. В околиці Отинії відбуло ся кілька битв, але сама Отинія мабуть нічого не потерпіла. До Станиславова, Отинії, Коломиї і инших місцевостий на Покутю всякі письма треба адресувати: Galicia, Austria.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ГРИНЯ ЦЮНИКА.

23. Джерзи Сіти, Н. Дж. Члени Братства сьв. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союза, зложили на заяву п. Вас. Гіля (доручив „Свободі" п. Мих. Баран) $3.22
Оголошено в ч. 67. „Свободи" $54.49.

ЗАГАЛЬНА КВОТА $57.71.

ПОЗІР, УКРАЇНЦІ З САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА.!

Чи Ви чули, що в нас єсть бібліотека з гарними книжками? Хто має охоту і любить читати, нехай прийде на низше подану адресу і виписнчить собі кілька поучаючих книжок за оплатою 15 центів місячно. В нас можете дістати красні книжки, історії, оповіданя, казки і байки. Я думаю, що лїпше взяти собі пару книжок за оплатою 15 цнт., ніж пійти до корчми і стратити 15 шусток, а часом положити ще до того 15 долярів на сквеар офісі, а як нї — то кілька днів до Іванової хати. Отже прошу еще раз: Прийдіть до мого дому одного тижня вечер о 6-тій годині, а другого тижня о 7-мій годині рано.

Іван Малїцький,
619 Loufer Ave., So. Bethlehem, Pa.

ПОКЛИК НА ВІЧЕ.

УКРАЇНЦІ В ШІКАҐО І ОКОЛИЦІ!

В недїлю 4-го липня с. р. відбудеть ся **ВСЕНАРОДНЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ** в старій церкві, ріг Супіріор і Бікердайк Стр., о годині 3-тій пополудни. Се віче уряджують представники всїх українських партій. На сім вічу має бути кождий, кому не є рівнодушна доля батьківщини. Се віче має положити основи до згідної, однодільної роботи всїх Українців під теперішну рокову пору.

Мя мусимо звернути очи всього сьвіта на наш призабутний народ, ми должні представити на вні сильний, однодільний фронт. З нами тільки тоді будуть числити ся, коли з'уміємо вирости понад партійні інтереси, коли з'уміємо задля України подати руку найбільшому партійному чи личному ворогови. Чужі не сьміють дізнати ся, що ми розєднені; ми вже досить зрілі, щоби на тепер залишити заїлу партійну боротьбу.

„Не пора в рідну хату вносити розлір!" — а пора дати свою частину роботи, котрої метою воля України.

В імя великої української ідеї, в імя долї рідного краю кличемо всїх: **НА ВІЧЕ! НА ВІЧЕ!**

ЗА КОМІТЕТ:

Батюк Теодор, за 102 відділ Руско-Нар. Союза; **Білик Марія**, за 125 відділ Укр. Нар. Союза; **Волошин Василь**, за 67 відділ Руско-Нар. Союза; **Гнатя Дмитро**, за 259 відділ Укр. Нар. Союза; **др. Гриневецький Стефан**, за Укр. Нар. Клюб „Січ"; **Гриневецька Наталія**, за хор. Укр. Нар. Клюбу „Січ"; **Гой Дмитро**, за Тов. музичне ім. Шашкевича; **Демкович Йосиф**, за Клюб українських робітників; **Дороцький Михаїл**, за 165 відділ Укр. Нар. Союза; **Дацьків Іван**, за 106 відділ Укр. Нар. Союза; **Зелїнка Стефан**, за Тов. „Запорожка Січ"; **Ковальський Іван**, за парохію сьв. О. Николая; **Клим Михаїл**, за 379 відділ Укр. Нар. Союза; **Кривовяз Григорій**, за хор ім. Лисенка; **Левтух Ізидор**, за 5 відділ ім. Шашкевича „Провидіня"; **Маслей Юліян**, за 142 відділ Руско-Нар. Союза; **Мотало Петро**, за 221 відділ Укр. Нар. Союза; **Моранець Никола**, за парохію сьв. О. Николая; **Мошук Юлїя**, за 242 відділ Укр. Нар. Союза; **Николайко Дмитро**, за Тов. ґімнастичне „Січ"; **Процюкова Анна**, за Кружок Українських Жінок; **Процюк Евстахій**, за Укр. Нар. Клюб „Січ"; **о. Паздрій Михаїл**, за парохію Пресьв. Діви Марії; **др. Паздрій Іван Кость**; **др. Сїменович Володимир**; **о. Струтинський Никола**, за парохію сьв. О. Николая; **Січевський Кирило**, за 301 відділ Укр. Нар. Союза; **Сенчук Іван**, за парохію сьв. Тройці; **Скородинський Емілїян**, за 259 відділ Ук. Нар. Союза; **Чубатий Олекса**, за Укр. партию соціялістичну; **Шавала Олекса**, за 243 відділ Укр. Нар. Союза; **Янович Стефан**.

ПОЗІР! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!
В НЕДІЛЮ, 4. ЛИПНЯ (джулая) 1915
— відбуде ся —
ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ
в Нюарку, Н. Дж., в гали п. Дмитра Кізуна під ч. 47 Монро Стр., ріг Довнінґ Стр., на долинї міста.

Початок точно о год. 2-ій попол.

Всїх Українців запрошуємо до громадної участи.

Справа дуже важна, тому не повинно бракувати анї одного Українця.

Комітет.

В І Ч Е!

Заходом 2-го від. С. Р. Партії відбудеть ся в Бруклинї, Н. Й., в **International Hall, 1114 Manhattan Ave., cor. Clay Str.**, дня 5. липня с. р. о годинї 2-гій пополудни

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ РОБІТНИЧЕ ВІЧЕ

Програма слїдуюча:

1. Справи робітничі і українські робітники, референт Й. Заплатинський.
2. Орґанїзації Українців в Америцї, референт М. Байдюк, Українець з Росії.

Будуть також говорити й инші бесїдники.

Українцї — Робітники! Приходіть громадно на се віче, а довідаєте ся з усїх бесїдників про робітниче житє і долю робітників.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

ВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ.

76

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Уряд „Товариства Українських Соколів" відділ 170, подає всїм своїм членам до відома, що **пiврічний мітинґ** відбуде ся в второк, дня 6-го липня 1915 р. в галї „Народного Дому" під ч. 72 Моріс стр., в Джерзи Сіти, Н. Дж. точно о годинї 8-ій вечером. На тім мітинґу мусить кождий член явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя а також урядники будуть складати справоздання з своєї півріччної дїяльности а контрольна комісія здасть справоздане зі стану каси і цїлого маєтку. Неявивший ся член заплатить 50 цт. а урядник $1.00 кари. Кара буде безусловно на слїдуючім звичайнім місячнім мітинґу стягнена. — За Уряд Товариства Українських Соколів: А. Шостак, предс.; А. Савка, касієр; І. Осадців, секр. фінанс.; Вол. Мартинець, секр. рекорд.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. сьв. Василія, від. 278, повідомляє своїх членів, що **пiврічний мітинґ** відбуде ся в недїлю 11. липня с. р. зараз по Службі Божій. Кождий член має на тім мітинґу явити ся і вирівнати свої довги, бо инакше зістане суспендований. Кождий член має також принести зі собою свою стару грамоту і віддати її секретарови. Будеть ся принимати нових членів до Братства без вступного до 35 лїт, а за половину вступного від 35 до 42 лїт. — Й. Гуменюк, предс.; С. Свередюк, кас.; Й. Котик, секр.

ІСТ ЮНІСТАВИ, О. Подаю до загальної відомости, що на півріччнім мітинґу зістав вибраний новий предсїдатель, а се п. Іван Коваль. — Р. Гіль, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. сьв. Василія, від. 87, повідомляє своїх членів, що **пiврічний мітинґ** відбуде ся 11. липня с. р. Довгучні члени мають вирівнати свої довги. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт. Будемо принимати нових членів без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статуту. Мітинґ відбуде ся о 2-гій годинї як звичайно. — М. Чехович, секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. сьв. Михаїла, від. 357, повідомляє своїх членів, що дня 20. червня с. р. відбув ся **пiврічний мітинґ**, на котрім вибрано Олексу Гвоїя контрольором, а Василя Манькова опікуном хорих. Просить ся всїх членів, аби свої вкладки, які на них припадають, цьатили на мітинґу, щоби на них не чекати, бо котрий з членів не буде платити на означений час, буде суспендований. Слїдуючий мітинґ відбуде ся дня 18. липня с. р. — Уряд Братства.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. „Зап. Січ" відбуде півріччний мітинґ і заразом звичайний, тоє просить ся всїх явитись на сім мітинґу. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Дмитрицїв, секр.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Зап. Січ", від. 206, повідомляє всїх членів, що **пiврічний мітинґ** відбуде ся дня 4. липня с. р. о годинї 2-гій пополудни в Канадіен гали ч. 13½ Саут Майн стріт. На той мітинґ має ся явити кождий член і урядник, як також вирівнати свої залеглі довги до Товариства і до Союза, бо а противнїй разї буде суспендований. Неявивші ся члени підлягають карі після статута. На тім мітинґу буде принимати ся нових членів до Товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — С. Лемішка, предс.; М. Рибак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зап. Січ", від. 117, взиває своїх членів, щоб свої старі грамоти знесли до дня 10. липня с. р. на мітинґ, або просто на руки секретаря на адресу: Іван Костецький, 103 E. 8 ул., Ню Йорк.

САЙКСВІЛ, ПА. Повідомляє ся членів від. 401, що **пiврічний мітинґ** відбуде ся в недїлю дня 11. липня с. р. о 2-гій годинї пополудни в домі Льва Кока, в цїли вибрання нового уряду. Тож просить ся всїх членів, щоби точно явили ся на сей мітинґ. — М. Людька, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. сьв. Андрея, від. 128, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що дня 18. липня с. р. відбуде ся **пiврічний мітинґ**, на котрім кождий член має бути присутний. Повинні би явити ся і ті члени, котрі через гордість або заздрість повиступали з нашого Союза, а також і ті наші родимцї, котрі еще до жадної орґанїзації не належать. Користайте з нагоди, бо наше Братство ухвалило через юлїй і августа принимати нових членів без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статута. Наші мітинґи відбувають ся в першу недїлю по пятнайцятім кождого місяця під числом 2391 Каролайн Аве., Лорейн, О. Брати Русини в Лорейн! Чи перестати ворогувати один на другого, а зате подбати о себе і свою фамілію. — Г. Коваль, предс.; М. Галянка, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 245, повідомляє своїх членів, що дня 11. липня с. р. відбуде ся **пiврічний мітинґ**, на котрім будуть важні справи до полагодженя і буде принимати ся нових членів без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статута. Неявивший ся член заплатить 50 цнт., а урядник $1.00 кари. Мітинґ відбуде ся в домі секретаря, 160 Чеснут Аве., точно о годинї 5-тій вечер. — П. Стадник, предс.; І. Паславський, кас.; В. Кушнір, секр.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до відома всїм місцевим секретарям У. Н. Союза, що всї просьби о принятє (декларації) нових кандидатів повинні бути в головній канцелярії У. Н. Союза не пізнїйше як 26. кождого місяця, коли дотичні кандидати хотять бути приняті в члени У. Н. Союза біжучого місяця. Кандидати, котрих просьби о принятє надійдуть до гол. канцелярії по 26-тім, будуть приняті в члени У. Н. Союза доперва слїдуючого місяця.

Було би добре, як би и п. секретарі присилали просьби о принятє нових кандидатів в члени У. Н. Союза зараз по їх виповненю, не чекаючи на висилку розмету.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 23. червня 1915 р.

За гол. уряд У. Н. Союза:
Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

ПОДЯКИ.

Складаю сердечну подяку Сьвітлому Головному Урядови У. Н. Союза за скоре і точне виплачене менї, бідний вдові з 7 сиротами, посмертного в сумі $1.000 по моїм бл. п. мужу Петрі, членови 10. відділу У. Н. Союза в Ансонії, Конн., котрий помер дня 11. мая с. р. Дай Боже, аби Український Народний Союз зростав що місяця о кілька тисяч нових членів. Спасибіг! — Остаю з поважанєм,

Югаска Карлян.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку Хвальному Українському Народному Союзови і його щирим Урядникам та Членам за виплачену мені підмогу з фонду убогих в квоті 25 долярів. Желаю нашій дорогій орґанїзації як найкрасшого розвою.

Стефан Дунда,
член 17. відділу в Вест Павлет, Вт.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку за уділену мені запомогу в сумі $25.00, ухвалену Урядниками У. Н. Союза. Найперше дякую Головним Урядникам У. Н. Союза, а відтак і всїм його членам. Дай Боже, аби У. Н. Союз мав тисячі а тисячі членів, щоби кажд У. Н. Союза в 100% збільшував ся. До Вас, американські Українцї, кличу і прошу: Вступайте всї громадно до нашої славної орґанїзації У. Н. Союза. Прошу всїх українських братів тут в Америцї: Брати! Не тинїйте ся по людських світах, ви дайте ся тумаити таким наганячам, які тут в старім краю за московські рублї. Ой! Ой! Їм тоті рублї боками тай очами лїзуть. Отже уважайте, дорогі брати Українцї, котрісь ви, дидичі і пійшли на чуже сьміте господарити, то ся в нашім відділі стало. Повертить назад і вступайте громадно до нашої нашої родної і щирої орґанїзації У. Н. Союза.

Николай Гевко,
член 224 відділу в Кол. Ріджі, Онт.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цент. Менше як за 10 центів поміщене — Оголошень мешканцїв не приймаємо.)

СПРОДАМ МЕБЛЯ І ЦІЛЕ УРЯДЖЕНЄ ДОМОВЕ. Просить ся голоситись на адресу: А. Ш., „Свобода", 83 Ґренд Ст., Джерзи Сіти, Н. Дж. 75—76

ЖЕНЩИНА СЕРЕДНОГО ВІКУ розумна та добре на вареню і домовім господарстві поширю місця у сьвященика. Ласкаві зголошеня прошу слати на адресу: Olga Hajmrod, 103 Wallace St., Newark, N. J. 75—76

Пошукую свого брата, ГРИГОРА НАЗАРЕВИЧА, родом з Банюшина, пов. Камінка Струмилова, Гал. Хто би про него знав або він сам, зволить зголоситись на адресу: Dmytro Nazarewicz, K. u. K. Schwer Haubitz Division No. 16, Erzatz Battarie, Ellepenpost, Olmuetz, Germany. 75—76

Хто би знав теперішну адресу М. ГАВРИСШИНА, котрий перед недавним часом мешкав під ч. 265 Селкірк евеню, Вінніпеґ, Ман. Канада, зволить ласкаво подати її до адміністрациї „Свободи". 76

Пошукую свого брата АНДРІЯ КАРЧУТА з села Сулзі, пов. Цішанів, Гал. Перебуває в Америцї. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу його сестри: Rosalia Karchut, Yasmin, Sask., Canada. 76

Пошукую НИКОЛУ МАРТИНЯКА з села Жданова малого, пов. Рогатин, Галичина. Хто би про него знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Justina Mikitka, 311½ Second St., Little Falls, N. Y. 76

ПОШУКУЮ СВОЇХ КРЯНІВ з села Нетребинець, пов. Калуш, Гал., котрі хотїли би переписатись зі мною: Stefan Wojtkow, K. u. K. Zugsführer, 14 Jaegerbataillon, Rekonvalescenten Abteilung, Tovaros, Hungary. 76

ПОТРІБНО РОБІТНИКІВ на фарми, до огородників і ин. робіт. Платня від $20 до $25 місячно, мешканє і харч. Голоситись враз з речами до: S. Begneski, 115 Bond St., Sandy Hill, Paterson, N. J. 76

Пошукую свого брата ВАСИЛЯ ШИНКАРУКА з села Ганковець, повіт Снятин, Галичина. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай ласкаво дасть знати на адресу: Prokop Szepkariuk, 203 N. Caroline St., Hamilton, Ont., Canada. 76—78

Пошукую свого брата ДМИТРА ОГРИМА, родом з села Верещанка, повіт Заставна, Буковина. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Stephen Ohrem, 203 N. Caroline St., Hamilton, Ont., Canada. 76—78

ХТО ХОЧЕ МАТИ свій або своїх родичів портрет на полотні, великий Ancha 20x16 цаль, котрий можна мити водою, нехай зголосить ся або надсилає по інформацію і ціну. Адрес: ART STORE, 168 E. 4th St., New York, N. Y. 76

НОВИНА! КОРИСТАЙТЕ!

1) Друкарня в польскій мові, так, що кождий чоловік навіть неучений може друкувати листи, адреси і тікети. Для кождого потрібна. Цїна такі: № 1. $1.25; № 11. $1.75; № 111. $2.00.

2) Руско-анґлїйский Букварь до науки анґлїйскої мови 70 цнт.

3) Руско-анґлїйский Листівник дуже практичний до скорого научення анґлїйского писаня 85 цнт.

4) Руско-анґлїйский Підручник, практичний до науки, враз зі словарцем. Цїна 70 цнт., більший $1.50

5) Польско-анґлїйский, кишеньковий словарець в маленькій чорній скірянїй оправі 85 цнт.

6) Руско-нїмецький Словар, великий, оправлений в полотно $2.25.

7) Дорога до мастку, або як можна зберегти ся в коротшім часї, в польскій мові. Цїна 85 цнт.

8) Книжки в польскій мові про чарт магіє, ромі таємниці довідаєте ся. Пять книжок $5.00 або пишіть по катальоґ від таємничих книжок.

Залучайте 2 цнт. на оплату. Посилайте хиш мандат або ордер до:

RUSKA KNYHARNIA,
463 North Halsted St., Dept. 28 CHICAGO, ILL.

ЩО ЙОМУ ДОКУЧАЄ?

Стоїть перед нами молодий чоловік. Нарікає він на отяжілість, на умучене при найменшім напруженю, утрату апетиту, блїду церу а рівнож на утрату ваги а так само й сил. Є то вправний доказ недостаточного відживаня і повинно ся дати йому Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина як тільки можна найскорше. Вичистить воно внутренности і молодця і отворить дорогу на новий корм. В короткім часї буде він жадав більше поживи. Дайте йому доброго сильного, здорового корму в малих дахах і коротких відступах часу, а поправить ся він скоро. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина є дуже добрим средством перечищуючим, який не викликує різаня в жолудку або кишках инших болїзней і рівнож є добрим средством взмішняючим. В недугах органів травленя повинно він бути завсїди поручуваний. Цїна $1.00. До набутя по всїх дрґстурах.

Jos. Trinerl,
1333—39 S. Ashland Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

На дрощі натирайте тїло Трінера Лініментом. На болї мязнів або суставів робіть то само. Полекша наступить скоро. Цїна 25 цт. або 50 цт., почтою 35 або 60 цт.

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гаубиці (полеві)
г. т. = гаубиці тяжні
пи. = піонїри
сап. = саперн
тр. = трен (достава амуніції і жаждности)
с. = санітетн
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гаубиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 138

видана 8. марта 1915.

ПОЛОНЕНІ:

Шурма Михайло, 30 п. (в Росії)
Шушко Никола, 20 л. (в Росії)
Шиець Андрій, 13 у. (в Росії)
Юнфрів Йосиф (Андрія), 20 л. (в Росії)
Якимець Кость, 20 л. (в Росії)
Яремко Лука, 30 п. (в Росії)
Яґінський Михайло, 20 л. (в Росії)
Яворський Іван, 30 п. (в Росії)

ДОПОВНЕНЯ І ПОПРАВКИ

оголошені в листі ч. 138.

До листи страт ч. 74:

Гнатів Станислав, 18 л. (замість 34 л.), ран.
Лопушинський Петро, 17 л. (замість 34 л.), ран.
Пасіка Василь, 17 л. (замість 34 л.), ран.
Ярчучук Михайло, 18 л. (замість 34 л.), пол.

Листа утрат ч. 139

видана 10. марта 1915.

УБИТІ:

Семчук Іван, 16 з. о. (4. XII, 14)

РАНЕНІ:

Кодло Михайло, 16 з. о.
Собчак Михайло, 56 п.
Гарновецький Михайло, 75 п.

Листа утрат ч. 140

видана 12. марта 1915.

УБИТІ:

Бойчук Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Борейчук Теодор, 24 п. (1—11. X, 1914)
Братівник Петро, 24 п. (1—11. X, 1914)
Вітник Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Вовк Максим, 58 п. (10—17. II, 1915)
Вовкунець Михайло, 24 п. (1—11. X. 1914)
Гапюк Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Гаврилюк Василь, 24 п. (1—11. X, 1914)
Грицюк Петро, 24 п. (1—11. X, 1914)
Гуцул (Ватрич) Никола, 24 п. (1—11. X. 1914)
Гаєвський Станислав, 24 п. (1—11. X. 1914)
Гевик Петро, 24 п. (1—11. X, 14)
Григорович Никола, 58 п. (10—17. II, 1915)
Гуцул Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Дацко Ілько, 58 п. (10—17. II, 15)
Дерш Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Дерсач Василь, 24 п. (1—11. X, 1914)
Дубіль Никола, 58 п. (10—17. II, 1915)
Дутчак Юрко, 58 п.
Єнворо Петро, 24 п. (1—11. X, 1914)
Іванчук Олекса, 24 п. (1—11. X, 1914)
Іванюк Никифор, 24 п. (1—11. X, 1914)
Карпюк Олекса, 24 п. (1—11. X, 1914)
Клейнота Йосиф, 58 п.
Клим Іван, 24 п. (1—10. X, 14)
Кочісарук Олекса, 58 п. (12—16. II, 1915)
Конюк Іван, 24 п. (1—11. X, 14)
Ковальчук Василь, 58 п. (10—14. II, 1915)
Ковальчук Йосиф, 20 п. (14. II, 15)
Кудрявий Антін, 95 п. (11. II, 15)
Курдзюк Никола, 24 п. (1—11. X, 1915)
Курищук Ілія, 24 п. (1—11. X, 1914)
Лазорук Юрко, 24 п. (1—11. X, 1914)
Лєгінь Савко, 58 п. (10—17. II, 1915)
Лосанський Тадей, 11 з. о. (13—31. X, 1914)
Лучишин Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Маліборський Петро, 58 п. (10—17. II, 1915)
Малиновський Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Мандрусяк Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Мартан Петро, 58 п. (10—17. II, 1915)
Мельник Антін, 58 п. (10—17. II, 1915)
Менів Василь, 58 п. (12—17. II, 1915)
Мотрук Антін, 58 п. (12—17. II, 1915)
Остафійчук Василь, 24 п. (1—11. X, 1914)
Палагнич Лукин, 24 п. (1—11. X, 1914)
Пасют Йосиф, 20 п. (14. II, 1915)
Павлюк Григорій, 24 п. (1—10. X, 1914)
Пелехатий Матвій, 95 п. (11. II, 1915)
Перезівник Іван, 95 п. (11—15. II, 1915)
Попович Олекса, 24 п. (1—11. X, 1914)
Раховський Петро, 24 п. (1—11. X, 1914)
Рокицький Григорій, 58 п. (10—17. II, 1915)
Сокальський Яків, 95 п. (13. II, 1915)
Томик Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Тиховяк Іван, 30 п. (12. II, 1915)
Фіджик Стефан, II з. о. (13—31. X, 1914)
Чарнецький Йосиф, 58 п. (10—17. II, 1915)
Щербанюк Павло, 24 п. (1—11. X, 1914)
Щербюк Іван, 58 п. (12—17. II, 1915)
Юсапчук Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Ясеневишин Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Яворський Олекса, 58 п. (10—17. II, 1915)

РАНЕНІ:

Криницький Іван (кад.), 55 п.
Александрук Дамян, 24 п.
Андрійчук Никола, 24 п.
Андрусяк Іван, 58 п.
Андрусяк Йосиф, 24 п.
Артемійчук Василь, 24 п.
Антохів Дмитро, 58 п.
Арич Іван, 24 п.
Баласинович Юрко, 24 п.
Бандурак Василь, 24 п.
Барбаза Атанас, 24 п.
Басараба Юрко, 24 п.
Беднарський Михайло, 58 п.
Бедюк Петро, 24 п.
Бегей Павло, 24 п.
Белей Василь, 24 п.
Березовський Василь, 24 п.
Бернатик Володислав, 24 п.
Бервик Іван, 24 п.
Беньковський Йосиф, 24 п.
Білоголовий Василь, 24 п.
Бічич Юрко, 24 п.
Близнюк Дмитро, 24 п.
Бобрук Никола, 24 п.
Бодинико Никола, 24 п.
Боднарук Петро, 24 п.
Боднарук Стефан, 24 п.
Бойчук Іван, 24 п.
Бойчук Танас, 24 п.
Бойчук Василь, 58 п.
Бойко Олекса, 58 п.
Бойко Пилип, 58 п.
Бойко Юрко, 58 п.
Бордюжак Іван, 24 п.
Бориславський Михайло, 24 п.
Бурак Іван, 24 п., 1 комп.
Бурак Іван, 24 п., 3 комп.
Будзиган Іван, 24 п.
Вахник Єфрем, 24 п.
Вацик Максим, 58 п.
Васкан Василь, 24 п.
Васкуд Григорій, 24 п.
Василик Андрій, 58 п.
Василик Петро, 24 п.
Ведечко Іван, 24 п.
Вітчів Іван, 24 п.
Вінтоняк Василь, 24 п.
Вінтоняк Михайло, 24 п.
Вінтоняк Іван, 24 п., 8 комп.
Вінтоняк Іван, 24 п., 12 комп.
Вірстюк Никола, 24 п.
Вірстюк Володимир, 24 п.
Влад Никита, 24 п.
Воєвода Никола, 24 п.
Волинський Іван, 24 п.
Волощук Тадей, 24 п.
Волошинюк Василь, 24 п.
Воронюк Іван, 24 п.
Вовк Семен, 27 п.
Вимичук Дмитро, 24 п.
Витвицький Никола, 58 п.
Гафійчук Кость, 24 п.
Гайдук Михайло, 24 п.
Гашик Мартин, 24 п.
Гарас Юрко, 24 п.
Гарасимюк Юрко, 58 п.
Гасюк Дмитро, 24 п.
Гавалешка Семен, 24 п.
Гавалешка Михайло, 24 п.
Гаврилюк Атанас, 24 п.
Гаврилюк Василь, 58 п.
Гешин Іван, 24 п.
Гнатюк Михайло, 24 п.
Головатий Іван, 24 п.
Горбейчук Онуфрій, 58 п.
Городецка Дмитро, 24 п.
Гошовський Никола, 24 п.
Грудій Василь, 24 п.
Грицюк Іван, 24 п.
Грицуняк Ілія, 24 п.
Гридчук Петро, 24 п.
Гриньків Андрій, 24 п.
Гудима Юрко, 58 п.
Гутник Михайло, 58 п.
Гуцул Михайло, 24 п.
Гах Никола, 58 п.
Гавроченький Василь, 58 п.
Гегнич Андрій, 24 п.
Геник Никола, 24 п.
Геник Іван, 24 п.
Геник Йосиф, 24 п.
Гюрк Михайло, 24 п.
Глембіцький Василь, 58 п.
Глодовюк Петро, 24 п.
Гораль Дмитро, 24 п.
Грегорійчук Гнат, 24 п.
Грейдарюк Михайло, 24 п.
Гриф Михайло, 24 п.
Гуралюк Юрій, 24 п.
Данилюк Юрко, 24 п.
Данилович Дмитро, 24 п.
Данилюк Михайло, 24 п.
Данилюк Петро, 24 п.
Данилюк Тома, 24 п.
Данищук Олекса, 24 п.
Данищук Никола, 24 п.
Дастик Іван, 58 п.
Демид Никола, 24 п.
Демко Юрко, 24 п.
Деркач Стефан, 24 п.
Дмитрук Юрко, 24 п.
Довбня Василь, 24 п.
Драганчук Василь, 24 п.
Дрогомирецький Михайло, 24 п.
Дроняк Ілія, 24 п.
Дрозд Петро, 24 п.
Дроздюк Никола, 24 п.
Дроздюк Дмитро, 58 п.
Дучак Блажко, 24 п.
Дудиряк Михайло, 24 п.
Думенко Олекса, 24 п.
Дзюба Петро, 58 п.
Єнчук Петро, 24 п.
Захарів Атанас, 24 п.
Захарів Никола, 58 п.
Захарук Василь, 24 п.
Залеський Михайло, 24 п.
Запарнюк Олекса, 24 п.
Завялець Павло, 24 п.
Змия Михайло, 24 п.
Зота Никола, 24 п.
Зварич Олекса, 24 п.
Ізюк Павло, 24 п.
Ізичук Никола, 24 п.
Іванчук Дмитро, 24 п.
Іванчук Михайло, 24 п.
Іванчук Іван, 24 п.
Івасюк Василь, 58 п.
Кабалюк Михайло, 58 п.
Кабан Давид, 24 п.
Калевич Григорій, 24 п.
Клиновський Казимир, 24 п.
Камінський Дмитро, 58 п.
Капуляк Юрко, 24 п.
Карапка Прокіп, 24 п.
Карковський Никола, 24 п.
Кармелита Іван, 58 п.
Карпюк Михайло, 24 п.
Кендзьор Іван, 24 п.
Кібич Дмитро, 24 п.
Кібич Никола, 24 п.
Кіцул Григорій (Івана), 24 п.
Кінейчук Дмитро, 24 п.
Кіселиця Атанас, 24 п.
Клевець Дмитро, 24 п.
Клевець Іван, 24 п.
Климович Роман, 58 п.
Ключук Нікола, 24 п.
Князевич Павло, 58 п.
Книш Гринько, І з. о.
Кохнович Василь, 24 п.
Кочерган Олекса, 24 п.
Кочерган Юрко, 24 п.
Когут Пилип, 24 п.
Копчук Никола, 24 п.
Копчук Сильвестер, 24 п.
Копелдіз Данило, 24 п.
Копелдіз Іван, 24 п.
Копко Никола, І з. о.
Копитко Іван, 58 п.
Корбутяк Василь, 24 п.
Корнадуй Іван, 24 п.
Корпанюк Іван, 24 п.
Косар Михайло, 24 п.
Косарчин Онуфрій, 24 п.
Косован Гаврило, 24 п.
Костюк Йосиф, 24 п.
Костюк Никола, 24 п. (ур. 1880)
Костюк Никола, 58 п. (ур. 1870)
Костюк Палій, 24 п.
Костроєв Іван, 24 п.
Кошик Семен, 24 п.
Ковальчук Дмитро, 58 п.
Ковденюк Ілько, 58 п.
Ковтунюк Стефан, 24 п.
Козак Юрко, 24 п.
Козенко Василь, 24 п.
Козуб Никола, 24 п.
Кранчук Юрко, 24 п.
Красовський Павло, 24 п.
Кравців Василь, 58 п.
Кравчук Михайло, 24 п.
Кретун Хризонст, 24 п.
Кріль Онуфрій, 24 п.
Кредун Юрко, 58 п.
Кривурак, 58 п., 10 комп.
Криштофович Никола, 24 п.
Брищак Михайло, 58 п.
Кубрич Ілько, 58 п.
Кучірка Петро, 58 п.
Купчанко Онуфрій, 24 п.
Курущак Іван, 24 п.
Курик Дмитро, 24 п.
Кушнірчук Юра, 24 п.
Кутащук Власій, 24 п.
Кузяк Теодор, 24 п.
Лаборський Юрко, 24 п.
Ласійчук Іван, 24 п.
Лишкевич Володислав, 24 п.
Лазаренко Іван, 24 п.
Лазорак Петро, 24 п.
Лазорик Стефан, 24 п.
Лєгінь Юрко, 58 п.
Лелет Никола, 24 п.
Лесевич Іван, 24 п.
Левицький Петро, 24 п.
Левко Никола, 24 п.
Ліпкан Іван, 24 п.
Ліпинський Еванґіл, 24 п.
Лісовий Самуїл, 24 п.
Літецький Стефан, 24 п.
Лодинський Омелян, 24 п.
Лоюк Володислав, 24 п.
Луцький Дмитро, 58 п.
Лучецький Кароль, 24 п.
Людчак Михайло, 24 п.
Людера Никола, 58 п.
Лукач Михайло, 58 п.
Лукан Василь, 58 п.
Лукасевич Федор, 58 п.
Лукасевич Іван, 24 п.
Лупишин Іван, 24 п.
Лушпак Ілько, 24 п.
Лисак Іван, 58 п.
Лиховіда Андрій, 24 п.
Лиховіда Василь, 24 п.
Мацюк Дмитро, 58 п.
Мацкевич Фердинанд, 24 п.
Мацкевич Роберт, 24 п.
Майганський Василь, 58 п.
Маковійчук Никола, 24 п.
Маковійчук Юрко, 24 п.
Максимюк Юрко, 58 п.
Максимюк Іван, 24 п.
Максимів Михайло, 24 п.
Манига Никифор, 58 п.
Марчук Іван, 24 п.
Марчук Михайло, 24 п.
Марчук Прокіп, 24 п.
Марфійчук Пантелеймон, 24 п.
Маркушевський Йосиф, 95 п.
Мартинюк Михайло, 24 п.
Мазяк Михайло, 24 п.
Мазярій Іван, 58 п.
Мазур Василь, 24 п.
Медвідь Петро, 58 п.
Мельничук Михайло, 24 п.
Мельничук Онуфрій, 24 п.
Мельничук Теодор, 24 п.
Мельник Василь, 24 п.
Мельник Дмитро, 58 п.
Мельник Кость, 58 п.
Менедретора Олекса, 24 п.
Міґоцький Рудольф, 24 п.
Місевич Михайло, 95 п.
Міщанин Василь, 58 п.
Мітчук Максим, 24 п.
Мочардинський Володислав, 58 п.
Мочерник Дмитро, 24 п.
Морон Никола, 3 п. (полк боснійсько-герцеґовинський)
Москаль Теодор, 24 п.
Москалюк Юрко, 24 п.
Москалюк Никола, 24 п.
Мотрук Іван, 24 п. (ур. 1884)
Мотрук Іван, 24 п. (ур. 1887)
Мотрук Никола, 58 п.
Мудрик Василь, 58 п.
Михайлюк Дмитро, 24 п.
Михайлюк Іван, 24 п.
Михайлюк Максим, 24 п.
Михайлюк Никола, 24 п.
Мицканюк Василь (Олекси), 24 п.
Микитюк Василь, 24 п.
Миронко Никола, 24 п.
Миронюк Василь, 24 п.
Миронюк Никола, 24 п.
Найда Василь, 24 п.
Негура Михайло, 58 п.
Ніцковський Жигмонт, 24 п.
Николяк Кирило, 58 п.
Никорик Іван, 58 п.

(Дальше буде).

ФОТ. АПАРАТ 50ц.

З ПРИБОРАМИ

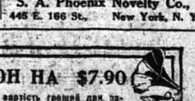

Щось гарного. Певно задоволить. Фот. апарат в широкій оправі, плити, порошки і т. ин. з поясненем як РОБИТИ ФОТОГРАФІЇ з будинків, краєвидів, товариства і т. ин. Не треба темної хати. Не треба відбивати.

Фот. відбиваєсь і виявляєсь за 2 мінути.

Апарат готовий до умитку вишлесь лише за 50 ц. Лишка і більшого розміру коштує $1.00, $2.00 і висше. Гроші через мані-ордер шліть до: 46-

S. A. Phoenix Novelty Co.,
445 E. 166 St., New York, N. Y.

$7.90 КУПОН НА $7.90

Сей купон має повну вартість гроший при заплаті у нас ґрамофону „LIBERTY" з 32 співами і музикою, який дасмо НА ВИПЛАТУ І 5. МІСЯЧНУ ПРОБУ. Один купон є важний при покупі кулі.—Витріть Бога і пришліть до нас нас часть аплати на ґрамофон, а ми пішлемо Вам катальог до вибору рекордів. 76

Liberty Commercial Co.,
233 E. 14th St., New York, N. Y.

ХТО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА ЧАСОПИСЬ „СВОБОДУ"

(ЗІ СТЕРТІВ $2.00 А З КАНАДИ $3.00)

ДІСТАНЕ ДАРОМ ВЕЛИКИЙ КАЛЄНДАР УКР. НАР. СОЮЗА ЗА ДОПЛАТОЮ 15 ЦЕНТІВ НА КОШТА ПЕРЕСИЛКИ І ЕКСПЕДИЦІЇ.

Буде се дуже красний і цінний дарунок для кождого письменного Українця і кождої письменної Українки, бо такого календаря як сьогорічний ще не було на американській Руси. Визначаєть ся він незвичайним богацтвом і ріжнородностию матеріялу, який розміщено на 256 сторонах друку великої вісімки.

Крім того календар У. Н. Союза є дуже богато прикрашений ілюстраціями. Всї ті ілюстрації — дуже красні, цїлком нові і ще незнані. Всїх ілюстрацій в календарі є 110 (сто десять). Більше ніж четверта часть їх — се ілюстрації з теперішної війни, самі найкрасші і найцїкавійші; між ними також з Галичини.

Ся книжка не стратить нїколи на своїй вартости, з винятком части календарської, яка містить ся всего на кількох сторінках. Прочий матеріял є того рода, що все буде мати свою вартість і заступить Вам книжки з усякими інформаціями про відносини, жите, закони, приписи, порядки і т. д. у Злучених Державах і в Канаді; книжки з робітничого житя у Злучених Державах; про війну, про воєнні справи і сьвітові події; гумористичні оповіданя, жарти, вірші і т. д.

Хто вже має календар У. Н. Союза може дістати замісць календаря даром яко премію до цїлорічної передплати

7 ЛІСТ СТРАТ РАНЕНИХ І УБИТИХ УКРАЇНСЬКИХ ЖОВНІРІВ ПІДЧАС ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ.

В тих лістах доси оголошено около 21.000 імен.

На кошта пересилки і експедиції належить прислати таксамо 15 центів.

Хто пришле **ПІВРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ**, а хотїв би дістати сей **календар** або сї **лісти страт**, мусить долучити 30 центів.

Тому користайте з сеї нагоди і присилайте передплату на адресу:

SVOBODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ ПРИ ВСІХ НАГОДАХ ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ШПИЛЬКУ ДО КРАВАТКИ з фотографією митр. А. Шептицького або М. Січинського висилаємо за одержанєм 25 цнт. марками. Агентам дасть значний опуст. 76-85

B. KULIKOWSKI,
432 E. 9th St., New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ 5-АКРОВА ФАРМА

під огородовину і для хову дробю, в сусїдстві ріки, 20 мінут ходу від місточка і стації „Сентрал оф Ню Джерзи", в найкращім положеню від Ню Йорку. Новий дім на 5 кімнат. Цїна $1000.00. Жадаєсь малий задаток, а решта на сплату по $10.00 місячно. — Голоситись можна кождого дня і в недїлї, між 10-ою а 1-ою слаугуйте або пишіть до: L. Kerznicki, 25 Church St, Room 117, New York, N. Y. 70-79

ГАРНИЙ ДАРУНОК.

Хто хоче одержати щось гарного, а не знає в який спосіб, нехай удасть ся по інформації до підписаної фірми і залучить виповнений купон. 76

Імя .....

Улиця або почт. бакса .....

Місто і стейт .....

Сей купон вишліть на адресу:

FRANK GARFINKEL,
141 Ave. A., New York, N. Y.

ЩОСЬ ДУЖЕ ВАЖНОГО І ЦІКАВОГО.

Що доперва лише з другу вийшла перша в українській мові книжка „Чорної Магії". Хто інтересуєсь магією, і хто хоче пізнати її тайни, нехай пише до мене залучаючи кілька стемплів почтових на пересилку цінника. Адресуйте: W. H. Miller, 298 Fountain Street, Winnipeg, Man., Canada. 76-87

ЮЛІЯН ПАВЧАК

109 N. 7th St., Brooklyn, N. Y.

РУСЬКИЙ ХАРАКТЕРИЗАТОР, ВИПОЗИЧАЄ ВСЯКОГО РОДА УКРАЇНСЬКІ КОСТЮМИ І ХАРАКТЕРИЗУЄ ПО НИЗЬКИХ ЦІНАХ. ЗАМОВЛЕНЯ ПРИНИМАЄ НАЙМЕНШЕ 14 ДНІВ ПЕРЕД ПРЕДСТАВЛЕНЄМ.

НОТИ! ПОДАЮ ДО ЛАСКАВОЇ ВІДОМОСТИ, ЩО МАЮ, ВЕЛИКИЙ ВИБІР НОТ НАРОДНИХ, КОНЦЕРТОВИХ, ЦЕРКОВНИХ І ПАРТИТУР ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ. МОЖУ СЛУЖИТИ ІХ ПЕРЕПИСАНЄМ ПО ДУЖЕ УМІРКОВАНІЙ ЦІНІ. — Катальог на жадане вишлю по надісланю коштів пересилки 4 цнт. 75-

JOSEPH CONRAD.
621 Humbold St., Brooklyn, N. Y.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АВТОМОБІЛІСТ

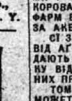

ПОРУЧАЄ ВПП. РОДИМЦЯМ СВОЇ ГАРНІ АВТОМОБІЛІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ИНШІ ТОРЖЕСТВА.

ОБСЛУГА ЧЕСНА, ТОЧНА І ДЕШЕВА.

J. TRATCH & CO.,
640 East 5th St., third floor front. Tel. 2609 Greeley.
New York, N. Y. 75-80

МОЛОЧНІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

РОДИМЦІ! КОЛИ ВИ ШУКАЄТЕ ДЛЯ СЕБЕ І СВОЇ РОДИНИ ПЕВНОГО ПОЖИВЕНЯ, ТО НАЙПЕВНІЙШЕ НАЙДЕТЕ ЙОГО ТУТ. Є ТУТ МЕНШІ І БІЛЬШІ ГОТОВІ ПІД УПРАВУ ФАРМИ З ДОБРИМИ БУДИНКАМИ І З РІЛЬНИЧИМИ ЗНАРЯДАМИ, ЯК ТАКОЖ З КОРОВАМИ І КОНЯМИ. — НА ПРОДАЖ. ЦІНА ТИХ ФАРМ ВРАЗ З ІНВЕРТАРЕМ ВІД 20 ДО 50 ДОЛЯРІВ ЗА АКЕР, ЗАЛЕЖНО ВІД ПОЛОЖЕНЯ ФАРМИ.

СІ ЗЕМЛІ ЖУПТЕ ВПРОСТ ВІД ФАРМЕРІВ А НЕ ВІД АГЕНТІВ АБО ВІД КОМПАНІЇ. СІ ЗЕМЛІ ПРОДАЮТЬ З ПРИЧИНИ СТАРОСТИ, ПОВДОВІНЯ, БРАКУ ВІДПОВІДНИХ РУК ДО ПРАЦІ І ИНШИХ ВАЖНИХ ПРИЧИН.

ТОМУ КУПУЙТЕ ЛИШ ТАКІ ФАРМИ, БО З НИХ МОЖЕТЕ НАДІЯТИСЬ ЗНАЧНИХ КОРИСТИЙ.

ПО БЛИЗШІ ПОЯСНЕНЯ ПИШІТЬ ДО: 73-76

A. KOZAKEWICZ, BOX 158, ROME, N. Y.

МАПА ГАЛИЧИНИ І АВСТРІЇ.

Як хочете знати, в котрих повітах відбувають ся борби, мапа вам конче потрібна. Цїна 50 цнт.

Адресуйте:

RUSKA KNYHARNIA.
168 E. 4th St., New York, N. Y. 50-

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ М. ЛИСЯКА

34 E. 7th St., New York, N. Y.

ПРОДАЄ РІЖНОРОДНІ КНИЖКИ ПОВІСТЕВІ, ІСТОРИЧНІ, МОЛИТВЕННИКИ І Т. И.

Катальоги на жадане висилаєсь даром. 67-76

Новість!

КОНДОМУ КОНЕЧНО ПОТРІБНО

КИШЕНКОВУ ЗАПАЛЬНИЧКУ З ОЛІВЦЕМ. 78-84

В НІКЛЕВІЙ ОПРАВІ З ПРИТИРМУВАЧЕМ; НІКОЛИ НЕ ВИПАДЕ З КИШЕНІ. ВИСИЛАЄМО ЗА НАДІСЛАНЄМ 30 ЦНТ. В МАРКАХ:

Агентам дасть значний опуст.

MANUFACTURING CO.,
432 E. 9th St., Dep. 3, New York, N. Y.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ГРАЮТЬ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША РУСЬКА КОСТЮМЕРІЯ

Поставе великий склад первородних народних руско-українських і иншого рода добрих костюмів як також дотрібні прибори до характеризованя осіб, як перуки, волосє, бороди, вусы, шмінки і т. п. Річи чі виповнено по дуже низьких цінах. В инших окольцях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до роли грючих на сцені. При замовленях треба присилати свиє осіб і потрібних річий. Замовленя треба присилати що найменше 8 днів перед представленя на адресу:

Mrs. E. UHORCHAK, 310 2nd Street, Jersey City, N. J.

ПОЗІР РОДИМЦІ З РОЧЕСТЕР, Н. Й.

ФЕЛІКС РАДОМСЬКИЙ

404 & 1110 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

має все на складі сьвіже і ріжнородне мясо, як також всякі вироби масарські. — На весїля і другі забави цїни знижені. — На жадане відвозимо товар до дому. — Telephone Bell: Main 3721-W. 70-124

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПРАЦІ

ПОШУКУЄ ДІВЧАТ НА СЛУЖБУ ДО ФАМІЛІЙ І ГОТЕЛІВ. Голоситись до: 67-76

EMPLOYMENT OFFICE,
34 E. 7th St., New York, N. Y.

ВИПРОДАЖ

в Princess Bay, New York City

1/4, 1/2 і 1 АКРОВИХ ПАРЦЕЛЬ

ЗА ВПЛАТОЮ $10.00 І СПЛАТОЮ по $6.00 МІСЯЧНО

ВІДДАЛЕНЕ PRINCESS BAY ВІД ЦЕНТРА МІСТА, ТАКЕ САМЕ ЯК BRONX ДЕ НИНІ ЛЬОТИ ПЛАТЯТЬ СЯ ПО $2.000 — $10.000. SUBWAY. СЮ ЧАСТЬ МІСТА МУСИТЬ ПІДНЕСТИ ТАК, ЩО СЕ ЩО МИ НИНІ ЖАДАЄМО ЗА ПАРЦЕЛЬ МОЖНА БУДЕ ЗА ЛЬОТИ ОТРИМАТИ І ТО В ДУЖЕ КОРОТКІМ ЧАСІ.

Вільний переїзд для кождого окочого оглянути. Пишіть чи приходіть на адресу: 64ч-

ADOLPH SCHULZ,
(Wood Harmon & Co.)
13 ASTOR PLACE, NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР! ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ!

Вже вийшла на 160 сторін ілюстрована (з дуже гарними образами) книжка

„З ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ".

В тій книжці є описані всї ґатунки і бувшевчі повіти, міста, місточка і села де дотепер ґаздують Москалї. Єсли не маєте у дому жадного листа, то з тої книжки довідаєтесь, що ся діє в Вашій родинній місцевости. Спис всїх убитих, ранених і полонених Русинів-Українців і Поляків з водинси, хто де служив при війску і хто задни походить родом і з котрого повіту.

Се книжка є дуже цінна і інтересна, поки на находитись у кождого і в кождій хаті.

Цїна 50 цнт. Позамісцеві можуть присилати мані-ордер або стемпсами (канадійськими не приймаєсь). Агентам значний опуст. 76-85

SKLAD KNYZOK, B. Kulikowski,
432 E. 9th St., Dep. 3. New York, N. Y.

ЦІННИК КНИЖОК, які можна дістати в друкарні „Свободи":

I. Листи з неба. II. Лист шинкаря до корчмаря і інші оповідання. — Ціна 35 ц.
Лис Микита. З німецького перекладу Івана Франка. — Ціна ..... 40 цент.
Мучильна дама. Бовша оповідання. Ціна ..... 10 цен.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скорка (оповідання). Рік 1906-ий в старій вірші. Любодійство в Ковтунів. Кацюрина Софрона (вірш). — Ціна 10 цент.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цент.
Найкращі пісні, як: жидівські, коломійки, любовні, жартовливі і думки. — Ціна ..... 20 цент.
Невольник, драма в 5 актах. — Ціна 15 ц.
Незрозумілий грішник. — Ціна .. 20 цент.
Народний рух австро-угорських Русинів. — Ціна ..... 20 цент.
Напад на Отч. — Ціна ..... 5 цент.
Не сиди душі живої!... Присвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжкім хвилях його житя, на дорозі великої надії для пробудженя духа. — Ціна ..... 15 цент.
Ой не ходи Грицю, та не вечерниці. Народна драма зі співами в 5 діях. М. Старицького. (В перекладі Александрова. — Ціна ..... 30 цент.
Оповідане про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 ц.
О відземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюють ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
Оповідане про заздрих Богів. — Ціна ..... 10 цент.
Огонь на услугах человіка (3 ілюстрації). Становище пящиці. — Ніко Мулина. — Синичий сад. — Дві нашої слави і недолі. — Ціна ... 15 цент.
І Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цісар і цітмер. Балада. З німецького перекладу Івана Франка. — Ціна ..... 10 цент.
Повна збірка всеких вірша Степана Руданського. — Ціна ..... 75 цент.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна ..... 15 цент
Передтіки для заголених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цент.
Провідник практичний підручник до науки англійської мови на основі системи з 2-ма словарь. — Ціна $1.50
Портрет Т. Шевченка, помешчене портрету славного артиста-маляра Ф. Крайського. Величина 18x18 цалів на тривалім папері. — Ціна .. 20 цент.
Під прапором свободи. Вибір патриотичних декламацій. — Ціна .. 30 цент.
Пісні про Канаду і Америку. Прегоди з житя еміґрантів, писані вершами. Ціна ..... 40 цент.
Пригоди Робінзона. — Ціна ..... 10 цент.
Принц і нужда. Дуже занимаюче оповіданє славного американського писателя Марка Твайна в перекладі Ів. Франка. — Ціна ..... 50 цент.
Причта про садівника та инші оповідання. Гуцорскі і сатири. — Ціна .. 40 цент.
Промови, декламациї і мовлени на христинах, заручинах і весілю для кумів, старостів і дружбів. — Ціна .. 10 цент.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповідане). З парафіяльної школи (оповідане). Я тут голова (оповідане) Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руський серцем (вірш). Вік людий, звіри. Про конець світа. — Ціна ..... 15 цент
Про житє земні (з 22 образками). Розказ про будову землі і її перепотопної здобутки. — Ціна .. 25 цент.
Про Христофа Колюмба та відкрите Америки (32 ілюстрації). — Закон не спішить ніякогоя, тілько виконаєм. Рип Ван Вінкель (Вашінгтон Ірвінґ). — Дві нашої слави і недолі. Ціна 15 ц.
Руський штундар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть I. Забави словичні і семічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки разумкові Часть IV. Штуки жартівливі. — Ціна ..... 50 цент.
Рицар і смерть. — Ціна .. 5 цент.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже весений вірш, в котрім Русин пояснює польскому шляхтичу. — Ціна .. 10 цент.
Релігійні вірования старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдейців. Перська релігія Індусів. Ісповідання релігії Брахма. Релігія Будди. Релігія Перська. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цент.
Руско-англійський тлумач, з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Стрілка 25c, твердо оправа. — Ціна ..... 60 цент.
Різдвяна мова (з 10 образками). — Ціна ..... 10 цент.
Степові люди. — Оповідане з житя в лопасцях степу. — Ціна ..... 15 цент.
Страшна пімста. — Оповідане М. Гоголя з волинських часів (з многими образками). — Ціна ..... 20 цент.
Саліварій. — Ціна ..... 40 цент.
Скарбуля. — Комедія в 3 діях. — Ціна ..... 25 цент.
Страйк. — Сценічний образ з трох діях з житя робітників в Америці. (Штука для аматорських театрів). — Ціна ..... 20 цент.
Стрілка на смерть! — Робітнича драма в 1-й дії. (Для аматорських театрів). — Ціна ..... 15 цент.
Свято весни. — Ворог між нами. — Христос Воскресе. — До часу вбанок воду носить (2 ілюстр.) — Тополя (1 ілюстрація). — Мати. — На Великодень. — Старинний звичай. — Дві нашої слави і недолі. — Ціна 20 цент.
Таварішська вечерниця, для великої розмови в кружку знакомих. — Зміст: Вороженє будучности для женщин. Ворожене будучности для мужчин. Ворожене будучности для учащих. — Ціна ..... 15 цент.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна ..... 20 цент.
Українські співанки. — Ціна 40 цент.
Хвильова дама. — Ціна ..... 10 цент.
Хто з чого жиє? (Розвідка на тлі економічнім). — „Земля роче". — Ціна ..... 15 цент.
Чародійні пригоди убогого Омара і сумнебної дочки Зулїки. — Ціна 20 ц.
Через пустиню. (Цікаві розказки еміґранта). Еміґрант (вірш). — Ціна 15 цент.
Що стало ся з Рудольфом або трагедія на замку Маєрлінґ. — Ціна 60 цент.
Що те є книжка? — Початки кодичини (з 5 образками). — Колючий кістяк. Кідрат Бубленко-Шишгий. — Дві нашої слави і недолі. — Ціна 20 цент.
Як мужик годив до царя правди шукати (оповідане). З гір (вірш). За зелену (оповідане). Савіт без Аллаха (арабська байка). Як вовк пімстив ся на дарени (казка). — Ціна .... 15 цент.
Які то є люди на земли? (з 22 образками і 2 мапами). Дуже цікава розвідка про всї раси людий і їх житє. — Ціна ..... 50 цент.
Як писати листи або найновійший і найпрактичнійший Руско-анґл. листовник. — Ціна ..... 75 цент.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь повільно і скоро. — Шинок. — Чотири дні. (Всеволод Гаршин). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дві нашої слави і недолі. — Ціна ..... 15 цент.
Як стати горожанином Зауч. Держави та наші практичні відомости. Ціна 25 ц.
І. Як мене вибирали дружбою. — II. Цісар солоний. — Ціна ... 10 цент.
Як пан собі віди шукав, оповідане Івана Франка. Ціна ..... 15 ц.

ДРУКИ.

Переписні картки 1) Т. Шевченко — Портрет Кобзаря, 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко в волзи (з власноручного портрета), 4) Родина батька Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром.
— Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в вирозах. — 5 карток ..... 15 цент.
Листові папери до родини, свояків, знакомих і др. На кождім листі находить ся відповідний вірник прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три стрічки лїдіраної до писеня. — Ціна за 15 листів гарної серії зраз з конвертами для малих 36 центів. — Порядкований листок коштує 4 центи.
Книжочки платні для вписуваня місячних вкладів членів до Братств і Товариств, 50 штук 3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука ..... 3 цент.
Подяковки за поморлих ..... 10 цент.
Цветові папери. Листи з вінєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницкого, М. Драгоманова — за штуку ..... 2 цент.
Книжки для спитуваня зорих 1.00
Свідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств ..... 3 цент.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІҐІЙНІ.

Новий Завіт 2.00
Псалтир 1.00
Бог Надежда Моя, вигнана оправа 1.00
Бог Надежда Моя, вістина оправа 2.00
Бог Радость Моя, вістина оправа 1.40
Вінок, для молодих, елег. оправа 28
Дорога до неба, скіряна оправа ... 90
Дорога до неба, шкіряна оправа 32
Друг Душі, вістина оправа 1.30
Друг Душі, малий, елег. оправа... 50
Горі Імієм серця, вісті оправа 1.10
Горі Імієм серця, скіряна оправа.. 1.10
Горі Імієм серця, дзвіняка оправа 34
Хлїб Душі, вістина оправа 1.80
Хлїб Душі, шкіряна оправа 90
Молитвослов для католицьких лиць 1.20
Помилуй нас Боже, для молодіжи, скіряна оправа 80
Помилуй нас Боже, елег. оправа... 50
Колядки 20
Збірник найкрасших пісень церковних 10
Анґельский зор, часть I. 20
Анґельский зор, часть II. 5

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОДАЮ ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ, ЩО

1) Я є українським хрестіянським лікарем, котрий говорить по українськи!
2) Я лічу медично і хірурґічно недуги як: слабость уший, носа, горла, очий, легких, серця, жолудка, нирок, виняди шкіри, нервові слабости, гемороїди і секретні недуги мущин і полові женщин.
3) Я не є лікарем з медичної клініки або Інституту, ані я не зву себе професором, які звичайно роблять бизнес через тлумачів (такий гитуд може хто небудь уживати в Америці і він не має ніякої вартости), але з огляду на мою численну практику в многих шпиталях, я є в силї дати Вам можливо найкращу опінію і пораду.
4) Уділюю охотно відповіди на всякі запити кождому, хто до мене зголосить ся або напише! 54—66.

Dr. JOHN SMITH, Jr., 304 E. 14th St., New York, N. Y.

Офісові годині: від 9-ої до 1-ої в пол і від 6-ої до 8-ої вечер. В неділї: від 9-ої до 2-ої в пол.

ПОЩО ЗНОСИТИ ТЕРПІНЄ ВІД НАГНІТКІВ, НАРОСТІВ І НАТИСКІВ?

Найсильнїйше средство на вигублене нагнітків і наростів УСПІХИ ЧУДОВІ в першій і вільній днів. Без болю. Гроші звертають ся у случай невлїченя ПІШЛІТЬ 35 ЦЕНТІВ марками. а з Канади мoні-ордером.

ROLAND
176 E Broadway Dept. 53
New York, N. Y.

Im. з 21 камінями ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і женщин накрутує ся без ключика, водоотчуваний, з ґваранцією на 20 літ, позвійш коверта красно вирізана. Ходить безустанно точно і є спеціально зроблений для тих, котрі роблять при желїзниці, ґварантує ся на 20 літ. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо один годинник на кождий адресу за посліплатою (C. O. D.) $5.75 і за зворот пересилки, з тим приміркою, що кождий може його оглянути, і коли кому не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 зол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюжок з гарнонькою — додає ся даром до кождого годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.
70—79

ПОЗІР!

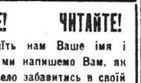

Одержа шкіл за механіків, шоферів в польскій мові. На літо отвирасть сезон автомобільовий. На що Вам оставати без праці коли можете заробити $15 до $30 як шофер. Наша школа дає комплетний курс, який треває 4 тижні. Наука в день або в ночи. Ґварантуємо зайсеня. Кошт $15.

International School of Automobile Engineers,
147 E. 40th St. New York
67—77

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

Пришліть нам Ваше імя і адресу, а ми напишемо Вам, як можна весело забавитись в своїй хаті в сім чужім краю і почувати ся би між своїми рідними у старім краю.

A. Laurel,
N. W. cor. 2nd and Laurel St.
Philadelphia, Pa. 67—78

Фонографи Supreme

є власне машини, про які вам треба знати, бо їх назва репрезентує їх ґатунок.

Оферуємо повний вибір найліпшого виробу машин, в ріжних найрозтуплнїйших цінах.

40 ПІСЕНЬ ДАРОМ
до кождої машини.

Безплатна проба. Легкі сплати. Готівкою або на сплати. Ґарантуємо кожду машину і пісьмі. Висилаємо всюда. Найбільший запас руських рекордів а таком і плит у всїх взмірах.

ФОНОГРАФИ „SUPREME" ЗАПЕВНЯЮТЬ ПОВНЕ ВДОВОЛЕНЄ.

Відвідайте нас або пишіть по безплатні цінники.

R. 2. SUPREME MUSIC COMPANY,
196 East Houston St., New York, N. Y.

СПЕЦІЯЛІСТ МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НЕДУГ

Dr. J. C. BROWN,

котрий лічить успішно недуги жолудка, серця, легких, утроби, кишок, уший, носа і горла. Жіночі слабости лічить без операції, як також лічить ревматизм, недуги кровні і скірні у мущин і женщин.

Коли Ви терпите на повисше зазначені слабости, або відчуваєте якусь зміну з Вашим здоровлю, то не покладайте в розвязку і не думайте, що Ви не в силі повернути до здоровля, доки я сего Вам не скажу. Я поміж многими хорими, яким другі лікарі дораджували операцію, що одинокий спосіб до ураториня їх житя.

Я дипломований ще 1880 в одним з найліпших американських університетів і лічу успішно всякі застарілі недуги. Мій офіс заосмотрений в найновійші електричні машини для досліджуваня і лїченя недуг. Не оминайте нагоди, щоби довідатись про правдиву причину Вашої недуги і щоби дістати щирі поради при лїченю. 68—79

Моя адреса:
50 West 36th Street, New York, N. Y.
БЛИЗЬКО 6-ої ЕВНІ. НА 2-ім ПОВЕРСТ.

Отворено в тиждень від 9-ої рано до 6-ої веч., в неділї від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Безплатні оглядини кождого понедїлка, середи і суботи.

ПО 2 ДОЛ. МІСЯЧНО.

По 2 дол. місячно.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА!

1000 співаних машин, які остали з святочного запасу і які продавано по $50, ми тепер продаємо їх враз з 20-ма плитами по $21.50. До кождої машини даємо ґваранцію на 15 літ. Пришліть на $15 задатку, а ми вишлемо Вам сю гарну машину. У нас є також инші машини, які продаємо на сплату по $2 місячно. Жадайте нашого безплатного катальоґа фонографів і музичних інструментів. Наш склад є отворений вечерами до 10-ої год., не являючи недїль і сьвят. 434

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
308 GRAND STREET, D. 308 NEW YORK, N. Y.

ПО 2 ДОЛ. МІСЯЧНО.

25 Дарунків даром. — 14 K GOLD FILLED WATCH $5·50

СПЕЦІЯЛЬНА ПРОДАЖА 14 К „ГОЛД ФІЛД" ГОДИНОК вартості ПО ЦІНАХ ФАБРИЧНИХ для не найліпше можливих розглядів. ХТО ТЕПЕР ЗАМОВИТЬ У НАС, ДІСТАНЕ 25 ГАРНИХ ПРЕДМЕТІВ, які тут вопісане подано ЗОВСІМ ДАРОМ, а іменно: Інструмент, котрий годиться на гармонїку, гармонїку, мандолїну, бранзовету, зеркальце і 3 річи тоалетові, подвійний ланцюжок і дармоник, хрестик з емальованою різьбою Редемта, бранзолета з годинкою (для мущин), медаль, 32 калїбер, револьвер (модель), фонтенове перо, файка, бритва, ножик до бритви, шильку до краватки, спинки до мандшетів, сорочки і кошулї, перстінь і ланцюжок, що витримує тепер і завше до нас враз з дешевлєм 25 цент. (грішми або маркою), то ми вишлемо сейчас годину і сих 25 дарунків до кождого. ЗОВСІМ ДАРОМ.

Коли по одержаню пакунка переконаєте ся, що ся годинка є правдива 14 К „Голд Філд" з ґваранцією фабрики на 20 літ, що вона має осередок сьвітової слави і що тих 25 дарунків є найліпшої якости, тоді заплатите решту $5.25 і 35 центів на кошта пересилки дарунків; коли Вам не до вподоби, ми зберемо Вам задатки. Зокрема Вашу увагу, що купуючи від нас годинку, НЕ ПОНОСИТЕ ЖАДНОГО РИЗИКА, бо як наші годинки даємо 20-літну ґаранцію і на случай, коли годинка пісувалась, як її направимо або вимінимо на другу зовсім БЕЗПЛАТНО. — При замовленях з Канади, просимо додати кілька центів більше, зависимо, старші зрастаються, одержите все те, що тут оголошуєсь. Адресуйте до: 70у

AMERICAN NOVELTY & JEWELRY CO., 1427 Minford Place, Dept. S. V. NEW YORK, N. Y.

DR. RICHTER'S Pain-Expeller
найсильнїйший лік проти РЕВМАТИЗМА, БОЛЮ, ПАРАЛІЖА СУСТАВІВ І МЯЗІВ.
Оригінальні пачки мають опадкиці, ні, робіть, ордер.
„Не беріть пачок, які не мають на, на в Т. Торговельної марки ярлик.
Фляшочка по 25 і 50 центів в аптиках і дорост від фірми.
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

випозичає черичі на весїля, хрестини і всякі другі забави.
115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2568.

РУСЬКИЙ ЛІЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ.
(Старокрасного хрістіянського лікаря.)

Се лїчниче заведенє має вже вироблену славу. Спеціяльно лїчать тут застарілі жолудкові недуги, як також перестудженє, запаленє легких і другі внутрішні недуги, ошляпленє і секретні недуги мущин і женщин. Цїлковито вилїчує в ревматизму, пухлини і рак, лишай і скірні висипки. Лїки виробляють ся під догляд лікаря і з вибраних від правдивих зі старучі ярмо. Лікар говорить по русськи. 25

Інститут отворений що-дня від рана до 10-ої вечером і виключаючи неділь.

Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 55th Str., New York, N. Y.
Betw. 1st Ave & Ave A.

КОНЕЦЬ НАГНІТКАМ!

НЕ ТЕРПІТЬ ДОВШЕ

НОВЕ СРЕДСТВО, ЯКЕ НИЩИТЬ НАГНІТКИ СКОРО І ПЕВНО!
НЕ ТЕРПІТЬ ДОВШЕ
НОВАКА ПЛЯСТЕР нищить їх певно, скоро і без болю. Ціна 25 цент., почтою 27 цент.
Пишіть **NOVAK CO.,**
Ashland Ave & 18th St., Dep. Z.
CHICAGO, ILL. 67ч.

Dr. LORENZ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
(з Одеси, Росія)
ОДИНОЧИЙ СПЕЦІЯЛІСТ В ПІТСБУРГУ
МУЖЕСЬКИХ НЕДУГ
котрий говорить по українськи.
Годинки урядові:
Від 9-ої рано до 8-ої веч. В пятниці: Від 9-ої рано до 5-ої полов. 64ч
В неділї:
Від 10-ої рано до 2-ої пополудни.
644 PENN AVE.
PITTSBURGH, PA.

ЖІНОЧИНИ є одним з найліпших домашних лїків і певним средством проти ревматизма, болїв плечий, колїн і болїв грудий. Є цїлчиче на всякі недуги, як болї суставів у рук і ніг, на легкий параліж карку, болї голова і зубів. СЕЙ ЛІК є ВИРОБКУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.
Відповість ся до генерального аґента, залучаючи 2-центову марку на відповідь 51ч89.
MIKE FEDIW,
47 Ridge St.,
Hastings upon Hudson, N. Y.

РУСИНИ ПІТСБУРГУ!

Чи Ви знаєте
ЩО ГРОШІ, ТО СИЛА?
Старайте ся пізнати і лїчити складати свої ощадности в стоїтовім банку на розі улиць 83— CARSON і 14-ої.
Сей банк є одним з найстарших і найліпшим банком, що пільнувати заблоцнує Вашої ощадности. У нас складають ся гроші ЦЕРКОВНІ, БРАТСЬКІ, СИРІТСЬКІ і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіт стоїтовних контролерів.
Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найліпші лінії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсі.
German Savings & Deposit Bank
COR. 14-st i CARSON STREETS,
SOUTH SIDE PITTSBURGH, PA.
M. E. Pat, пред., Аг. Ві Міллер, кас.
Ди. Бучак, тредж. банку.

РОДИНИ!! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА.

R. J. Glick
Агент асекурацийний від огня.
Офіс находить ся ... 39
в WILLIAM McCONNEL BUILDING
SHAMOKIN, PA.

До хорих Русинів по всїх закутинах Злучених Держав!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю
поручає всїм терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.
Лїчить з найліпшим і найпевнїйшим успіхом ревматизм всякі, недомагання жолудкові недугу утробли, нирок, згрубленє жил, гемороїди, структуру або звужене мочового каналу, недуги венеричні, при рівнож всїлякі наслїдки тайних недуг, недуги скірні, ріжні затроєня крови і т. д.
Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в доми пацієнта, спеціяльно не на пропускану при помочи спеціяліста з Відня.
Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.
На відповідь залучіть почт. марку.
Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

КАТАЛЬОҐ НАЙКРАСШИХ ШТУК МАҐІЧНИХ

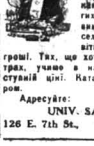

з великим прибо... цьвяки, таріки... фідиціи, штаки... кулї, почасами... вати доду... ки, чорнилю... ніки річей... ки, які можуть... ся і приносять... сенсиї товариство... вість може заробити... трах, учимо в нашій школі... ступлїй цінї. Катальоґ висилаємо даром.
Адресуйте:
UNIV. SALE HOUSE
126 E. 7th St., New York N. Y.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ
УЧІТЬ СЯ АКУШЕРІЇ В НАШІЙ ШКОЛІ, АБО У СЕБЕ ДОМА ПО ЛЕКНО ВИДАСМО ДИПЛЮМ. Лїчить... спішно всякі слабости мущин... і дїтий. Адресуйте:
Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery
229 E. 14th St., Dpt S New York N. Y.
Telephone Stuyvesant

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburg Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)
Dr. KOLER є одиноким лікарем в Питсбурґу, котрий відбув свої студиї в Варшаві. Має 18 літ досвіду у лїченю недуг дрібних мущин і женщин. Лїчить венеричні, кровні, нервні і мущинські... скірні, нервові... дуги мікрурґічні... чистости кров... доти. Годинки... тому ж. лїчу.
Години приймати: від 9-ої до 8-ої веч. В неділї до 2-ої.

Хто хоче довідати ся про причини теперішної війни, про її початки і дотеперішний перебіг та стан, нехай купить собі великий ілюстрований

КАЛЄНДАР

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА
НА РІК 1915.

ЦІНА СЕГО КАЛЄНДАРЯ ЛИШ 60 ЦНТ.
ВРАЗ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.

Гроші можна посилати почтовим або експресовим мoні-ордером і в стемсах почтових. Канадійських почтових стемпсів і срібних монет не приймаємо.

Замовлиня посилайте на слїдуючу адресу:
„SVOBODA" 83 Grand St., Jersey City, N. J.

АНГЛІЙСКИЙ АТЛЯС Европейської війни.
Сей атлас зладжений славним ученим Григорієм Д. Кремком з найлучшими всїх, які до сего часу були видані. Крім воюючих держав Австрії, Сербії, Росії, Франції, Німеччини, Анґлії і Італії знайдете там еще богато инших сьвітових держав з їх вовищими й важними містами. Через се взасадє він є дуже практичний. Величина сторінок 13x21.
ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 35 ЦЕНТІВ.
Замовляти посилайте до
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

СТЕРЕЖІТЬ СЯ

тих фірм, які НЕ ДАЮТЬ Вам належного вдоволеня за Ваші гроші. Наша компанія є одиною, котра... лиця богато людий... ЛЕ ПОМОЖ... УСЛУГОЮ і дала ім... ГРАМОФОНИ, які ґварантуємо на 15 лїт. На наших сказних ґрамофонах... які продаємо за готівку і на... СПЛАТИ по

$1.00 МІСЯЧНО

Пишіть до нас по нашої безплатні ілюстровані катальоґи.

Можете чути у своїй хаті найкращу МУЗИКУ і співи. — 3-МІСЯЧНА пробна ДАРОМ. — 24 і 50 ПІСЕНЬ і музика ДАРОМ.

ROYAL PHONOGRAPH CO., 91 E. 4th S., NEW YORK, N. Y.